

Тримаємо інформаційний фронт

«Україна молода» чверть століття інформує про найважливіше в країні і світі. Як усе починалося і які перспективи в газети, розповідають УМівці
» стор. 8—9

Царство німфей

Краса маленьких озерець і водяних лілій тут переплелися з глибоким сумом господаря. Природа не знімас, а притлумлює біль
» стор. 11

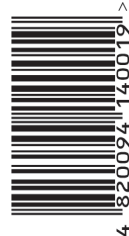
Найтонші вібрації душі ліричного сопрано

Народна артистка України Валентина Степова почала співати з мамою з трьох років, а славнозвісна Євгенія Мірошніченко давала їй професійні уроки
» стор. 13

Україна молода

Вівторок, 5 липня 2016 року

№ 83 (5076)

Учораши курси
НБУ:
1 \$ = 24,82 грн
1 € = 27,63 грн
1 руб. = 0,3 грн

Битва за командирів

Тимчасова перемога у справі начштабу «Айдара» Валентина Лихоліта може стати прецедентом у кримінальних звинуваченнях щодо учасників бойових дій

» стор. 5

Малюнок Володимира СОЛОНЬКА.

«Вербування дітей мілітаризованими групами відбувається на території, яка не підконтрольна українській владі і де уряд не здатний забезпечити дію національної заборони на використання дітей у збройному конфлікті. Проросійські сепаратисти також продовжують використовувати дітей як інформаторів і «живий щит»

Зі звіту Департаменту США

■ СПРАВЕДЛИВОСТІ!

Тарифам — бій

Ляшко і його соратники не припинять блокування трибуни ВР до повного виконання їхніх вимог

Інф. «УМ»

Лідер Радикальної партії разом зі своєю фракцією продовжить блокувати парламентську трибуну з вимогою перерахунку ціни на газ для населення.

Про це політик заявив у понеділок на погоджувальній раді. Він обурився непрозорому тарифування газу та назвав ціну 7000 грн. за тисячу кубів газу фейковою. Ляшко переконаний: влада хоче, щоб за її корупцію сплачували прості громадяни.

«Коли урядовці кажуть, мовляв, нехай багаті платять за новими тарифами, то хто в їх розумінні багаті? У нас субсидії не нараховують тим, хто отримує більше 3500 грн. на місяць. Це багаті? То нехай першим почне платити Порошенко та його бізнес-оточення, яке жирує і три-

має статки в офшорах. А то вони небагаті, а мільйони селян, у яких вони забрали спецрежим оподаткування, мільйони підприємців, у яких вони зносять кіоски, — вони «багаті». Щось не так у нашому датському королівстві. В Європі допомога на бомжів більша, ніж у нас на людей, які працюють», — відзначив Ляшко.

Нардеп назвав політику влади «геноцидом українського народу» і вкотре озвучив вимоги, до повного виконання яких його фракція не припинить блокування трибуни. Серед них — перерахунок ціни на газ для населення, повернення пільгового обсягу споживання газу, розслідування корупційних злочинів Президента, голови НБУ, міністра фінансів та інших, оприлюднення кабальної угоди з МВФ. ■

■ КОНТРАКТ

Наше підходить їхньому

Україна постачатиме ракети для польських винищувачів

Олена КАПНІК

Днями українська державна оборонна компанія «СпецТехноЕкспорт» спільно з польською WB Electronics перемогла в тендері на постачання 40 ракет для польських винищувачів МіГ-29М. Річ у тім, що ці винищувачі й досі використовують як озброєння радянський снаряд, який комплектують лише в Україні та Росії. Оскільки для керівництва європейської Польщі постачання ракет класу «повітря-повітря» з країни-агресора є неприйнятним, вибір впав на український оборонно-промисловий комплекс.

«Українці — це тепер єдиний, крім Росії, виробник ракетних снарядів, які можуть використовуватися у польських літаках. МіГ-29 — сучасні серед пострадянських літаків, які в останні роки пройшли модернізацію (у співпраці із зарубіжними фірмами). Їхні навігаційні, ідентифікаційні системи і систему зв'язку пристосували до стандартів НАТО. Отже, вони готові до союзницьких операційних дій. Тепер їх використовують у місіях НАТО», — коментує польський експерт Юліуш Сабак. За його словами, чи не головною умовою тендеру, яку й виконав український «СпецТехноЕкспорт», було те, що ракети повинні бути новими, а не знятими з чужого озброєння. Крім того, термін із дати виготовлення не має бути більше року. До слова, сусідня Польща має от-

римати ракети вже до листопада цього року.

Варто зауважити, що перемогу у тендері компанії «СпецТехноЕкспорт» європейські експерти розцінюють, як можливість подальшої тісної співпраці у військовій галузі між Україною та країнами Центрально-Східної Європи, Балтії. За словами голови ГО «Центр досліджень Польща—Україна» Даріуша Матерняка, наразі для такої співпраці існує широке поле, оскільки зараз європейські країни активно замінюють стару радянську зброю на нові, сучасні зразки. «Польща та країни Центральної Європи дуже добре розуміють російську загрозу та адекватно на неї реагують. Чого не скажеш про країни старої, або Західної Європи, у яких і досі вважають, що Росія — далеко і тому не становить загрози. До того ж від співпраці з нею можна отримати «грубі гроші», — каже Матерняк.

До слова, за даними Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння, попри санкції, введені Євросоюзом проти Росії у 2014-му внаслідок агресії на Донбасі та анексії Криму, провідні країни Європи продовжують співпрацю з Федерацією на різних рівнях, зокрема й військово-технічному. За словами заступника директора цього Центру Михайла Самуса, Італія продовжує виконувати контракт на поставку військових вантажівок «Івеко» до РФ, а Франція постачає комплектуючі до її озброєння. ■

■ НА ФРОНТІ

«Граються» у війну

У лавах бойовиків воюють колишні в'язні та діти

Катерина ЛАЗАНЮК

«У вихідні бойовики активізували повітряну розвідку та обстріли з усіх видів озброєння. Під особливим прицілом були Торецьк, де ворог обстріляв житлові квартали (на щастя, обійшлося без жертв із боку мирних мешканців), та Широкине — тут терористи застосували 122 мм «артилерію», 120 та 82 мм «міномети», гранатомети, великокаліберні кулемети та стрілецьку зброю, — повідомляє прес-центр штабу АТО. Також із мінометів 120-го калібру ворог стріляв по Водяному та Красногорівці.

На Донецькому напрямку під артилерійський вогонь потрапили українські опорні пункти у Пісках та Зайцево-му. Із заборонених Мінськими угодами 120-мм мінометів ворог бив по Авдіївці та Новгородському. Під обстріл із гранатометів потрапили наші позиції у Мар'їнці, Луганському, Пісках і Троїцькому.

У штабі АТО зафіксували посилену активність ворожої розвідки. Чужі безпілотники літали у небі неподалік Широкиного, Павлополя та Новотроїцького.

За ці дні серед українських захисників загинуло двоє осіб.

Щонайменше тринадцятеро зазнали поранень. Один військовий загинув під час обстрілів на Донецькому напрямку, про смерть ще одного солдата від підризу на саморобному снаряді під Маріуполем повідомили волонтери проекту «Повернись живим».

Також від волонтерів надійшла інформація, що українські спецназівці захопили важливого бойовика, на чий руках кров щонайменше 11 українців. «За кожного друга, брата, який загинув на цій війні — наші будуть мстити. Через рік, два, десять років — кожна гнида відповідь за смерть наших воїнів. Ніхто не забуде і не пробачить! Слава українському спецназу!» — написала у Facebook волонтерка Лілія Українська.

Серед бойовиків рахунок жертв йде на десятки. Лише за минулий тиждень розвідка зафіксувала загибель 30 та поранення 37 військовослужбовців російських окупаційних військ. Таку інформацію під час п'ятничного брифінгу озвучив представник Головного управління розвідки Міністерства оборони Вадим Скібіцький. У ГУР також повідомляють, що через значні втрати у лавах бойовиків спостерігається тенден-

■ ДО РЕЧІ

У нещодавно опублікованому червневому звіті Держдепу США йдеться про те, що на території «ДНР» та «ЛНР» процвітає торгівля людьми та порушують права дітей.

Саме злочини щодо неповнолітніх викликають найбільшу тривогу. «Вербування дітей мілітаризованими групами відбувається на території, яка не підконтрольна українській владі і де уряд не здатний забезпечити дію національної заборони на використання дітей у збройному конфлікті. Проросійські сепаратисти також продовжують використовувати дітей як інформаторів і «живий щит», — сказано у звіті.

До того ж спеціальна моніторингова місія ОБСЄ зазначає, що у лавах бойовиків воюють діти від 12 до 17 років, яких у спеціальних таборах навчають поводитися зі зброєю. Зокрема, існує дитячий батальйон імені Георгія Побідоносця.

***

Наші волонтери ідентифікували ймовірного вбивцю Василя Сліпака. Ним виявився снайпер терористів українського походження з позивним «Морячок» із контрснайперської групи «Хасана». За неперевіреними даними, у ніч на понеділок його вже ліквідували невідомі.

ція до дезертирства. Тож командування 1 АК (Донецьк) ЗС РФ активно доукомплектує полк засудженими, які відбували покарання у місцях позбавлення волі на тимчасово окупованій території Донецької області та достроково звільненими по амністії після підписання контрактів із російським окупаційним командуванням щодо проходження військової служби. ■

■ РЕЙТИНГ

Валерія НАЛИВАЙКО

Говорити про чоловічу красу прийнято через призму вчинків і характеру. Але журналісти der.ua вирішили нагадати, що українські військові — красені не лише завдяки мужності і звитязі, виявлених у гарячій точці, а й буквально. Склали топ-10 найкрасивіших бійців і волонтерів в АТО за версією користувачів соціальних мереж, котрі більше вподобали ті чи інші фото воїнів. «У цій добірці ви зустрінете не тільки бійців АТО, а й волонтерів, військових священиків, бійців Нацгвардії. Врешті, всі вони також воюють на різних фронтах, кожного дня наближаючи нашу Перемогу», — прокоментували у виданні. За словами організаторів опитування, основною його метою було проявити підтримку і увагу військовим, окрім того, коли людина красива, нею не гріх і помилуватись. «Зовнішність, мабуть, останнє, про що думають атошники. Але свої фотопретри вони залюбки публікують у соціальних мережах, збираючи сотні «лайків». Тому що війна війною, а отримувати увагу, підтримку, схвалення, відчувати себе нормально, красивою людиною дуже хочеться кожному».

Тож у рейтингу найкрасивіших опинились штурмовик-кулеметник батальйону «Айдар» Антон Вальянос, боєць 93-ї ОМБр, який наразі вже демобілізований і повернувся до роботи оператора на телебаченні, Дмитро Двойченков, боєць 93-ї бригади ЗСУ, котрий теж демобілізований і проходить реабілітацію після поранення, а в мирному житті займається виготовленням прикрас і аксесуарів із бісеру Андрій Живущий, один із речників АТО, офіцер, військовий журналіст Леонід Матюхін, священик УПЦ Київського патріархату, капелан Дмитро Поворотній, командир взводу першої десантної роти 80-ї аеромобільної бригади, письменник, блогер і атошний модник (впроваджує носін-

Наші Рембо

Яка вона — чоловіча краса в АТО — показали українські журналісти

Найгарніші у світі.

ня тактичних кілтів) Юрій Руденко, госпітальєр, військовий парамедик, режисер, автор фільму War for Peace про медиків у зоні АТО Євген Титаренко, військовий волонтер, ортодоксальний єврей Олександр Черкаський (Asher Joseph Cherkassky),

«кіборг», ротний 5-го батальйону Добровольчого українського корпусу, актор і режисер Андрій «Богема» Шараскін.

Окрім цього, за тиждень у виданні обіцяють опублікувати аналогічний жіночий рейтинг красунь в АТО. ■

ЦІНИ

Рахуватимемо по осені

Українцям варто готуватися до подорожчання курячого м'яса

Олена ЯРОШЕНКО

Досі саме курятина лишалася в Україні найдоступнішим м'ясом для покупців з обмеженим сімейним бюджетом. Ще на початку нинішнього року директор Української асоціації постачальників торговельних мереж Олексій Дорошенко запевняв: вітчизняний ринок на сто відсотків заповнений власною курятиною, тому цінового стрибка на неї не буде. «Україна сама себе забезпечує курятиною, ми — один із найкрупніших імпортерів цієї продукції в Європі. Щомісяця ми «відкриваємо» по кілька нових країн для постачання. Ми стовідсотково заповнюємо внутрішній ринок курячого м'яса», — підкреслював він, дистанціюючись від ситуації з подорожчанням курятини в Росії, яка не забезпечує себе м'ясом навіть на 50 відсотків, тому й отримала ціновий стрибок, обмеживши імпорту з Європи та Америки.

Не минуло й півроку, як виконавчий директор Союзу птахівників Сергій Карпенко надав для преси зовсім інший коментар: виробники вітчизняної курятини почнуть переписувати прайси ближче до осені. «Необхідність підвищення цін назрела вже давно, бо помітно зросла собівартість

Із категорії «найдоступніше м'ясо» кури «перелітають» у делікатеси.

продукції. А після підвищення комунальних тарифів і подорожчання кормів працювати за старими розцінками птахофабрикам украї складно. І це невідомо, що буде з майбутнім урожаєм і як у результаті зміниться вартість кормів», — пояснив він. За словами Карпенка, на першому етапі ціни на вітчизняну курятину можуть вирости на 5-10 відсотків.

За даними Держстату, у червні

вартість кілограма м'яса курячої тушки в середньому по Україні становила 39,26 гривні — на 9 копійок більше, ніж у травні. Але в деяких регіонах середні ціни фіксували значно вищі. Наприклад, у Києві — більше 44 грн./кг, у Чернівецькій області — 40,5 грн./кг, у Сумській — 41 грн./кг. Наскільки вони підскачуть загалом по країні, побачимо, орієнтовно, у вересні. ■

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Вуха, лапи і хвости в законі

Народні депутати подбали про братів наших менших та заборонили діяльність пересувних звіринців

Ірина КИРПА

Відтепер забороняється використовувати тварин у кориді, також забороняється використовувати ведмедів та вовків на мисливських випробувальних станціях як приманки для мисливських собак. Під заборону потрапили дельфінарії, які не мають природної морської води та всі пересувні виставки диких тварин, вирубка дуплистих дерев і видобуток піску, гравію в річках та інших водоймах у зоні біосферних заповідників. Заборона регулюється відповідним законом з охорони біорізноманіття.

«Пересувні звіринці

— це справжні філії пекла для тварин, — розповіла зоозахисниця з Дніпра Маріанна Мірошниченко. — Наші активісти неодноразово проводили пікети проти незаконного та негуманного використання диких тварин. Адже дорослі та діти неодноразово ставали свідками сцен жорстокого поводження з тваринами, яких утримують у пересувних звіринцях тільки заради наживи».

Нагадаємо, до цих пір неодноразово в Україні фіксували випадки жорстокого поводження з тваринами у пересувних зоопарках, коли зоозахисникам доводилося не тільки

рятувати постраждалих братів наших менших, а й шукати для них нових власників. Так, голова Миколаївського міського Товариства захисту тварин Муза Махова досі не може забути, як рятували грюх ведмедів-бранців у селі Грушівка Первомайського району. Через відсутність відповідного закону міліція закрила й без того формальне ведення справи про жорстоке поводження з тваринами. Тепер же є надія, що подібні факти правоохоронці розглядатимуть ретельніше. Також шокувала свого часу мешканців України історія маленького ведмежати Балуби, який упродовж кількох

років поспіль жив у тісній клітці приватного зоокутку однієї з баз відпочинку в Запорізькій області.

Багатьох тварин, які постраждали від людської жорстокості, відправляють на лікування до реабілітаційного центру Національного природного парку Синевир. За словами керівника цього центру Ярослава Бундяка, найменшим ведмежатам, яких довелося виходжувати фахівцям його парку, ледь виповнилося чотири місяці.

За словами зоозахисників, поки що на території України ще залишається досить багато тварин (у тому числі й тих, що занесені до Червоної книги), яких утримують у жахливих умовах. Досі власникам часто вдавалося уникати відповідальності через відсутність законних підстав для покарання за подібні дії. Тепер же з'явилася надія, що справа зрушиться з мертвої точки. ■

ПИЛЬНУЙ!

Поїдемо під наглядом

У тернопільських «маршрутках» мають з'явитися «очі»

Світлана МИЧКО

У Тернопільському відділі поліції відбувся своєрідний «круглий стіл» за участю правоохоронців та керівників фірм-перевізників, спричинений неприємною ситуацією. Останнім часом на маршрутах громадського транспорту обласного центру відчутно зросла кількість злочинів. Як повідомив «УМ» начальник сектору комунікації ГУНП в Тернопільській області Сергій Крета, до поліцейських щод-

ня звертається по двоє-трьох осіб, які стали жертвами зловмисників саме в «маршрутках». Передусім люди потерпають від кишенькових злодіїв. Однак вистачає і випадків хуліганства внаслідок різного роду непорозумін між водіями та пасажирами. З'ясувати, хто в таких ситуаціях правий, а хто і наскільки винний, у більшості випадків непросто і нешвидко з усіма відповідними наслідками.

Тому правоохоронці звернулися до власників маршрутних автобусів із

пропозицією встановити в салонах сучасні системи відеонагляду, які дещо дорожчі за звичайні односторонні реєстратори, однак значно ефективніші і надійніші в експлуатації. Відтак висловили надію, що поліції це допоможе в розкритті злочинів, а перевізникам — дисциплінувати водіїв та й пасажирів, бо останні теж нерідко провокують конфлікти.

Переважає більшість перевізників таку ідею підтримала, хоч не обійшлося і без дискусії про складну економічну ситуацію. До речі, на зустрічі був присутній і представник фірми, яка займається встановленням і обслуговуванням відеокamer на транспорті, який пообіцяв підприємцям можливість сплачувати за обладнання частинами. Тож дуже скоро в салонах тернопільських «маршруток» можуть з'явитися «очі». ■

ПОГЛЯД

«Ми помрем не в Парижі...», або Чим пахне бідність

Ірина КОСОНОЦЬКА,
Киянка

Коли народився мій син, я підстерігала моменти його пробудження, щоб занурити обличчя в його тепле і ще вогке від сну тільце, вдихнути найрідніший і найдорожчий запах на світі, що не зрівняється з найвитонченішими і найвишуканішими парфумами світу. Кожна жінка, що спізнала радість материнства, зрозуміє мене.

Взагалі запахи відіграють значну роль у житті не лише тварин, за якими вони вишукують жертву, орієнтуються у просторі, визначають свій-чужий. Люди — ті самі тварини, тільки що мислячі. Скажімо, вчені дослідили, чому навіть старші чоловіки все одно орієнтуються у своїх уподобаннях (добре, що хоч не всі) на значно молодших за себе жінок чи дівчат. Молода шкіра виділяє феромони, на які реагують, навіть підсвідомо, органи чуття усіх самців, до яких належать і людські особини.

Особисто я вмю насолоджуватися запахами: мене бадьорить вранішній запах свіжозвареної кави чи апельсинового фрешу; аромати домашньої випічки нагадують мені дитинство, мамині пиріжки з яблуками і цинамоном (як називають корицю на Галичині); вишукані парфуми змушують випрямити спину і розправити плечі. Але не тільки насолоду і приємні враження дарують нам запахи. У магазині, де пахне пліснявою чи зіпсованими продуктами, ви не станете отоварюватися, в кафе, де тхне поміями з кухні, вам не захочеться їсти, під'їзди, що просмерділися сечою (і не тому, що в наших людей настільки низька культура (хоч і це також певною мірою), а тому що нема туалетів (!), особливо «на районах»), не зроблять ваш початок дня приємнішим.

Особисто мені легко може зіпсувати настрої різкий запах поту від випадкового попутника (частіше все ж таки (чоловіки, не ображайтеся, але це правда) таке амбре йде від представників сильної статі) у міському транспорті чи від «сусідів» по черзі в «Ощадбанку». І це з самого ранку! Тобто людина не після важкого трудового дня, а зранку вийшла з дому неспівжа. І це в місті, де гаряча вода завжди під рукою, де не потрібно носитися з банячками і коритами (як часто буває в селі, де не всі ще мають блага цивілізації)! Часто в салонах автобусів чи троллейбусів можна почути стійкий бомжацький запах (думаю, вам не треба пояснювати, з яких ноток складається ця композиція). У салонах «маршруток» ви його не почувте, бо за маршрутне таксі треба платити, а в громадському транспорті ці люди мають право їздити безкоштовно, бо переважна більшість їх — уже пенсіонери. Та й просто від літніх людей іноді долинають ледь вловимі (клятий загострений нюх так ускладнює життя) запахи давно не праного одягу чи немитого тіла. І це не тому, що наші люди такі нечупари, Боже збав. Урядовці, низький уклін вам від усіх малоїмущих, для яких кожне наступне підвищення тарифів (не бавте нас казками про субсидії — це байки для некурятних) — це чергове приниження їхньої власної гідності, бо ці люди будуть тепер економити не лише на харчах, ліках, а ще й на власній гігієні.

Вам, шановні, мабуть, не доводилося їздити (а якщо і доводилось, то було це дуже давно) у громадському транспорті, бачити цей старомодний, що давно не бачив прального порошку, одяг, чути цей запах бідності, саме так: бідність має запах! І це далеко не «Шанель №5»...

До речі, одне з найбільших моїх здивувань від Парижа (хоча їх було чимало) — запахи, які оточували мене скрізь (повторюсь, мій нюх дуже загострений, тож вловлюю навіть те, чого б і не хотіла чути). Особливо вразило в паризькому метро, що поруч із дамою в розкішному норковому манто (в «підземці»!), від якої пахтіло розкішним парфумом, стояла зграйка представників однієї міжконтинентально-мандрівної нації (не називаю її, щоб не звинуватили у ксенофобії) і від них не пахтіло, як від їхніх соплементників тут у нас, в Україні! Тобто бідність країни можна визначити навіть по запахам.

У дитинстві мама вчила нас, що можна бути бідним (хоча ми й не належали до цього прошарку, але в нашій країні, як кажуть, від суми і від тюрми (тьху-тьху-тьху) не зарікаються), але охайним. Справді, можна економити на воді, електроенергії, дезодорантах чи мийних засобах (на жаль, культура особистої гігієни у нас на низькому рівні), але не втрачати людської гідності.

Пригадалися рядки чудової нашої поетеси Наталки Білоцерківець і стало сумно та безнадійно: «Ми помрем не в Парижі, тепер я напевне це знаю, В провінційній постелі, що потом кишить і слізьми, І твого коньяку не подасть тобі жоден, я знаю, Нічийм поцілунком не будемо втішені ми...» ■

Міхеїл Саакашвілі
голова Одеської ОДА

«Немає вибору — Грузія або Україна, є вибір — єдине хороше майбутнє».

Наталія ЛЕБІДЬ

Нова політична сила, про яку багато говорили останні півроку, так і не відбулася, хоча проєкт під умовною назвою «партія Саакашвілі» поки що ніхто не згортав. Щоправда, частина потенційних однопартійців від голови Одеської ОДА вже пішла, заявивши, що розпочне все із чистого аркуша. Тим часом на політичному обрії замаячили нові політутворення — як правого, так і лівого спрямування. Пожвавлення чинних та майбутніх партійців означає наближення дострокових парламентських виборів, які, можливо, відбудуться восени. «Україна молода» вирішила, однак, не чекати осені, а порухувати політичних «курчат» зараз. Принаймні тих із них, що з'явилися на світ божий недавно (або навіть тільки планують з'явитися) і які підуть на ймовірні вибори вперше.

Не зійшлися характерами

Колись давно, іще на початку поточного року, «Україна молода» попереджала экс-президента Грузії та нинішнього голову Одеської облдержадміністрації: антикорупційні форуми не варто «перетримувати», не варто «заліпати» на одному й тому самому форматі комунікації з соціумом. Інакше все зійде на пси, що, власне, й сталося. Рух «За очищення», громадська ініціатива Саакашвілі, знадобилася, зрозуміло, для «каналізації» протестних настроїв. Тій же меті на місцевих виборах-2015 слугували «Наш край», «Народний контроль» та «Партія простих людей». Це старий та ефективний прийом — направити суспільне незадоволення в кероване русло. Хоча на відміну від невиразного «Нашого краю» рух «За очищення» і почався красиво (із залученням великої кількості людей), і лідера отримав теж красиво. В усякому разі, харизматичного та популярного, тобто саме такого, якого треба для реалізації поставленої мети.

Але з реалізацією мети якраз і не склалося. Уже в лютому 2016-го заплановані раніше антикорупційні форуми були несподівано згорнуті. Відразу в декількох містах їх скасували, а сам голова Одеської області у березні, під час вирішальної стадії «прем'єриади», випав з інформаційного простору. Невдовзі по тому близький соратник Саакашвілі (і экс-заступник голови ГПУ) Давід Сакварелідзе пояснив це так: «Рух за очищення» свою справу зробив. Змінено Прем'єр-міністра, міняється Генпрокурор. Тобто рух свою справу вже завершив». Трагування подій у викладі Сакварелідзе є, м'яко кажучи, некоректним перебільшенням. Ані зміна Прем'єра, ані зміна Генпрокурора жодною мірою не були зумовлені публічними виступами Саакашвілі та його прибічників. Тим паче, що посилення президентської вертикалі складно вважати очищенням влади.

Альтернативна версія того, чому «Рух за очищення» згорнув діяльність, пояснює цей факт відсутністю єдності та згоди у різномасштабному середовищі його учасників. Замість творити партію, заанонсовану як наступний етап розвитку «Руху за очищення», основні гравці зав'язли у взаємних претензіях. Навесні соратник Саакашвілі Давід Сакварелідзе оголосив, що процес створення партії розпочався. «Міхеїл Саакашвілі буде з нами, звичайно. І він буде одним з ідеологів і драйверів цієї нової партії», — зазначив Сакварелідзе. Він же додавав, що ведуться активні консультації з народними депутатами Сергієм Лещенком і Мустафою Найємом. Але останні вказали на низку неузгоджених моментів, на неприпустимість авторитарного лідера, а також на необхідність впровадження тільки горизонтальних відносин.

Відтак у нествореній партії Міхеїла Саакашвілі відбувся розкол. Стало відомо, що учасники переговорів щодо створення партії реформаторського типу розійшлися в думках про її майбутній устрій й розділилися на дві групи.

ТЕНДЕНЦІЇ

Зіграли партію

Що означає пожвавлення на партійному «ринку» України?

«Єврооптимісти» дещо розійшлися у поглядах із «грузинореалістами» та вирішили будувати свою політичну силу окремо від Саакашвілі.

В одну увійшли, зокрема, народний депутат Віктор Чумак (позафракційний), экс-заступник Генерального прокурора Давід Сакварелідзе та Віталій Касько. Одеського губернатора, який незримо присутній у процесі, але поки що виступає в ролі спостерігача, також слід зарахувати до цієї групи. В іншому таборі — члени партії «Демократичний альянс» і громадської організації «Нова країна», а також народні депутати-єврооптимісти Сергій Лещенко і Мустафа Найєм (обидва поки що є членами Блоку Петра Порошенка). Зараз згадані особи самостійно вирішують питання власного політичного майбутнього. А от те, чи вийде в них єдина партія — покаже час.

Стиль дії «Азова» — рішучий, видовищний та провокативний. Ще один плюс до іміджу «Азова» — відсутність зв'язків (принаймні явних) з олігархатом та владою.

Самостійне плавання

Поки що Лещенко та Найєм отримують від колишніх союзників звинувачення в негнучкості та впертості. Мустафа Найєм визнає наявність розбіжностей між різними групами учасників переговорів «щодо структури управління партією». Однак хоч як це дивно, перемовини щодо спільної партії все ще тривають. «Результат переговорів у тому, що ми спілкуємося. Є розуміння один одного, питань, які нам потрібно обговорити», — заявляє нардеп пресі. А за словами джерел у групі Чумака-Сакварелідзе, вони також не мають наміру переривати спілкування. Більше того, в групі впевнені: коли стане зрозуміло, що партію так створено, до них приєднаються і ДемАльянс із Лещенка та Найємом.

Тим часом найбільш інтригуючим питанням є те, як будуватиме кожен із двох таборів стосунки з Президентом Петром Порошенком. Якщо говорити про групу Чумака-Сакварелідзе, то тут у оглядачів немає єдиної думки. Частина експертів вважає, що з цієї групи постане опозиція до Порошенка, яка буде тяжіти до його потенційних конкурентів (наприклад до мера Львова Садового, якого час від часу політичні чутки пов'язують із Саакашвілі). Інші говорять про те, що цей проєкт буде в тій чи іншій мірі контролюва-

ний Президентом або, як мінімум, буде лояльний до нього і деяких персон із його оточення. У числі останніх у різний час називали імена бізнесмена Костянтина Григорішина та Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана. Між Гройсманом та Саакашвілі, до речі, останнім часом намітився певний альянс. Глава уряду виділяє одеському «губернаторові» гроші, наприклад на ремонт дороги Одеса—Рені, а Саакашвілі його політично підтримує.

Що стосується Сергія Лещенка та його групи, то тут заявлена претензія на повну автономність та незалежність від будь-яких політичних впливів. «Трохи більше про те, яку партію ми плануємо створити. Випереджаючи питання фінансу-

вання. Тотальна прозорість є ключовим стандартом для нас. Фінансування буде проходити повністю відповідно до Закону «Про запобігання політичній корупції», який був прийнятий нашими зусиллями. Всі донори будуть озвучені на сайті онлайн — саме так, як зараз робить «ДемАльянс». Розмір внесків не перевищуватиме встановлені ліміти», — зазначив Лещенко на своїй сторінці у «Фейсбуці». Він повідомив, що після виборів партія претендуватиме на отримання фінансування з бюджету — саме так, як це прописано в законі.

Інші гравці

Хоча і Лещенко, і Саакашвілі — досить помітні постаті на політичному небосхилі, не забуваймо й про інших охочих отримати трохи законодавчої влади. До пошукачів парламентських мандатів варто зарахувати й корпус «Азов» — оглядачі відзначають, що перетворення його на партію — лише питання часу. За задумом лідерів, це буде права сила, заснована на державній ідеології. За роки війни структура помітно трансформувалася, змінилися не тільки її риторика та ідеологія, а й контингент членів. Серед активістів організації тепер чимало ветеранів-добровольців, які раніше не мали відношення до

політики, представники інтелігенції, середнього і малого бізнесу.

Стиль дії «Азова» — рішучий, видовищний та провокативний. Згадаймо хоча б акцію під стінами Верховної Ради — у день, коли планувалося голосування за зміни до Конституції. Ще один плюс до іміджу «Азова» — відсутність зв'язків (принаймні явних) з олігархатом та владою. Наскільки серйозні шанси «Азова» як партії, прогнозувати поки складно. Напівмілітарна структура, котра дещо нагадує призабуту УНА-УНСО, може як досягти успіху, так і скотитися на маргінес. Все залежатиме як від тактики й стратегії самих «азовців», так і від попиту на інших учасників перегонів.

Наприклад, на «Вільних людей» нардепа Андрія Левуса. Видання «Український тиждень» зазначає, що «цю ініціативу, як кажуть, серйозно розглядають у «Народному фронті» як запасний варіант на випадок, якщо НФ зовсім утратить рейтинг. Вперше про них почули ще перед Революцією гідності, коли активісти мережі почали кампанію «Євронаступ», спрямовану на захист євроінтеграційних прагнень України. Соціальна база організації — це активісти патріотичних і націоналістичних структур. У «вільних» немає одного лідера, структурою керує, як у них жартують, «меджліс», група координаторів, що визначає основні напрями діяльності, планує і реалізовує проєкти. Зараз активісти мережі активно зосереджені на боротьбі з російським окупаційним бізнесом, покаранні представників колишньої злочинної влади і деокупації країни, а ще вони протидіють сепаратистським проєктам Медведчука».

До національно-патріотичного сегмента слід зарахувати й партію Дмитра Яроша «ДІЯ». Колишній лідер «Правого сектору» планує проведення установчого з'їзду та презентацію нової структури на осінь 2016 року. Народження політичного дітища Яроша очікується так само довго, як приблизно й створення своєї партії Міхеїлом Саакашвілі. Однак, на відміну від грузинського реформатора, у Яроша, судячи з усього, справи йдуть краще. Принаймні без помітних ексцесів. Очікується, що першими, хто отримає партійні квитки від «ДІЯ», будуть колишні представники «Правого сектору» — з числа тих, хто пішов слідом за Ярошем.

І — увага! — несподіванка. Чи не вперше за останні роки відбувається пожвавлення на лівому фланзі української політики. Здавалося б, після співпраці Олександра Мороза з Партією регіонів у далекому 2006-му, після ганебного вильоту СПУ, а також і КПУ з числа парламентських фракцій, «лівим» не залишилось шансу на оговтання. Однак нещодавно соціалісти, про існування котрих усі добраче забули, нагадали про себе обранням нового лідера. Нове об'єднання «Соціалісти», створене на базі колишньої СПУ, обрало собі керманічем Леоніда Кожару — экс-міністра закордонних справ в уряді Азарова.

На лівому фланзі цьому достойнику протистоятиме «політ'язень Януковича» Василь Волга, який зараз так само активно намагається застопити за собою вакантне місце «лівого вождя» зі своїм проєктом «Союз лівих сил». Ще одним політичним проєктом, який можна віднести до умовно лівого флангу, є так звана партія «Успішна країна», провідником і головним фінансовим джерелом якої є не хто інший, як член «Сім'ї» Олександр Клименко. Головним інтелектуальним і медійним центром обслуговування «Успішної країни» є холдинг «Весті», який теж належить Клименку.

Таким на сьогодні є приблизний перелік тих новостворених політичних сил, які готові включитися у боротьбу за місце у парламенті наступного скликання. Але, враховуючи, що партії в Україні народжуються швидше, ніж проводяться реформи, ближче до осені ми матимемо значно більше пошукачів депутатських мандатів та значно вищий «конкурс» в їхньому середовищі. ■

■ СКАНДАЛ

Битва за командирів

Тимчасова перемога у справі начштабу «Айдара»
Валентина Лихоліта може стати прецедентом
у кримінальних звинуваченнях щодо учасників бойових дій

Тарас ЗДОРОВИЛО

Дводобові перипетії, котрі тримали у напрузі чи не всю Україну, мали щасливий кінець. Апеляційний суд Києва відпустив з-під арешту комбата «Айдара» Лихоліта («Батьо») на поруки народних депутатів Семена Семенченка та Єгора Соболева (фракція «Самопоміч»), Ігоря Мосійчука та Андрія Лозового (Радикальна партія). У ході судового засідання Лихоліт зобов'язався неухильно брати участь у слідчих діях.

Один із багатьох

Це лише одна з чималої кількості «справ», які шийють чи не «білими нитками» добробатівцям різних мастей. Їх звинувачують у всіх смертних гріхах і «пресують» по повній, вимагаючи зізнатися у «протиправних» діях. Але не варто забувати, що йде війна! Саме війна, а не офіційне АТО. І якщо через фронтів обставини хтось у когось узяв на тимчасове користування для військових потреб авто, чи хтось комусь дав лишнього копняка, то чи варто інкримінувати людині злочин і садити на роки в бучегарню? Але чому тоді різноманітну «братію», яка реально підтримувала сепаро-окупантську наволоч, якщо й затримують, то суди відпускають на другий-третій день тихо й спокійно, без ажіотажу?!

Щодо справи Лихоліта, то в певний момент судової «епопеї» пан прокурор «прозрів», заявивши, що не проти зміни запобіжного заходу. Своєю думку він змінив «лише» після того, як дізнався про наявність в обвинуваченого нагород від Президента Петра Порошенка. Але в таку нібито «необізнаність» юриста мало віритися. Впевнений, що перелом у справі настав завдяки наполегливості побратимів комбата, які фактично ультимативно заявили, одразу дізнавшись про обрання запобіжного заходу «Баті» у вигляді тримання під вартою до 28 серпня, що не відступляться, й не дозволили силовикам вивести Лихоліта із зали суду — вимагаючи негайно відпустити командира на волю. Дивним було лише те, що перший комбат «Айдара» Сергій Мельничук (який у 2014 пішов у нардепи) їх не підтримав, ба більше, став на бік звинувачення. Хоча в «айдарівців» саме до нього назбиралося чимало запитань (на котрі рано чи пізно пану Сергію доведеться відповідати), пов'язаних із загигеллю багатьох бійців «Айдара» й не в одній бойовій операції, через злочинно-непрофесійні накази Мельничука.

Нагадаємо, що ще зранку в суботу чимало ветеранів АТО з колишніх батальйонів «Донбас», «Азов» і «Київська Русь» перекрили Хрещатик, встановили посеред дороги військовий намет і збиралися протестувати довго, запасаючись бутербродами, водою та печивом. Російські журналісти вже встигли акцією підтримки «Баті» назвати «військовим повстанням».

Паралельно з установленням намету на Хрещатику 10 автомобілів улашту-

вали автопробіг до будинку Петра Порошенка у Кончі-Заспі, щоб пришвидшити розгляд справи колишнього начальника штабу батальйону «Айдар» Валентина Лихоліта. У селі Козин маєток Порошенка посилено охороняла Нацгвардія у бронжилетах, ворота перекрили великим автобусом. Учасники акції, що тривала 30 хвилин, висловили обурення такою значною охороною, сказали кілька промов на підтримку справедливого судового розгляду у справі Лихоліта й поїхали від маєтку.

«Гріхи» Лихоліта

До підозрюваного «Баті» також «завітали» дехто з нардепів і Генпрокурор України Юрій Луценко. Всі вони перебували у Печерському суді на Хрещатику. Засідання проводили в режимі відеоконференції між Апеляційним судом Києва та Печерським райсудом столиці.

То за що ж судять Лихоліта? Нагадаємо, що ввечері у п'ятницю, 1 липня, за постановою Печерського районного суду Києва, зарештували на два місяці колишнього начальника штабу батальйону «Айдар» Валентина Лихоліта та Ігоря Радченка. Їм інкримінують бандітизм, створення злочинної групи серед бійців «Айдара», викрадення людей із позбавленням їх волі тощо. Зокрема Лихоліту в сукупності загрожує до 15 років позбавлення волі. Але обвинувальних доказів у слідства, й це видно неозброєним оком, явно не вистачає!

Сам Лихоліт лише сміється з таких звинувачень. «Прокурори і суддя думають, що я зранку прокидаюся і думаю, в кого «мобільник» вкрасти. Вони навіть не уявляють, що таке воювати на Донбасі. Скільки ночей я не спав, відправляючи наших убитих хлопців додому. Я воював проти сепаратистів. І вважаю, що ті, хто були сепаратистами, а тоді стали українцями, дуже небезпечні, від них не знати, чого чекає. Всіх сепаратистів треба розстрілювати», — чекаючи на суд, вголос розмірковував Лихоліт.

Не дивно, що заявниками й «потерпілими» у даній справі є екс-«регіонали»: мер Сіверськодонецька Валентин Казаков, його заступник та інші особи, які підтримували сепаратизм. І чи не варто прокуратурі зацікавитися саме цими «товаришами» та їхньою «діяльністю» в часи Януковича?

До речі, Валентин Казаков здавав бойовикам «ДНР» оргтехніку та кабі-

Лихоліт переможно вийшов із Печерського суду.
Фото з мережі «Фейсбук» Олега Богачука.

нети в будівлі виконкому Сіверськодонецької міськради. Також необґрунтовано звинувачував українських військових в обстрілі міста. Свого часу він побував під арештом батальйону «Айдар» після звільнення міста, (і, вочевидь, зачав образу на добровольців), щоправда, згодом таки повернувся у своє крісло. Тепер Казаков із сепаратиста перекваліфікувався на патріот-українця, адже Сіверськодонецьк — тепер знову українське місто, а не під «ДНР».

Щаслива розв'язка

Валентин Лихоліт із депутатами майже шість годин чекали на позачергове засідання Апеляційного суду. «Ніде не можуть знайти третього суддю», — пояснював Семен Семенченко. Тим часом біля суду чергувало майже 20 автобусів із поліцією та спецназом. Упродовж дня вони мирно несли службу, не перешкоджаючи активістам. Та вже ввечері не пропускали людей у зал суду.

Пізніше з'ясувалося, що охорона активізувалася перед прибуттям до суду Генпрокурора Юрія Луценка. Ще кілька годин перед тим в ефірі телеканалу «112» Луценко заявив, що депутатам, які заблокували Печерський суд, краще зосередитися на законі про амністію.

«Народні депутати, які творять піар навколо суду, повинні були зосередитися на законі про амністію, який я ініціював у ВР і провів у першому читанні. Цей закон передбачає амністію всіх бійців Збройних сил і добровольчих батальйонів, які у складних умовах повинні були організувати оборону країни. У другому читанні цей закон досі не прийнято. Я б переніс активність депутатів до стін Верховної Ради», — зазначив Луценко.

Однак уже ближче до вечора Генпрокурор, як і військовий прокурор, змінив думку, і сам приїхав «творити піар навколо суду» над Лихолітом. Надто великого розголосу набрала справа. Семенченко регулярно виходив із залу суду до активістів, і передавав «привіт» Юрію Луценку. Напевне,

це теж вплинуло на думку Генпрокурора.

Лихоліту та активістам Луценко пояснив ситуацію з позовом мера-сепаратиста Сіверськодонецька Казакова: «Якби бійці вчинили насильство по відношенню до дружини, дочки, дітей — мене б тут не було. Те, що ви у них забрали автомобіль, у цивільному житті розцінюється як грабіж, а у прифронтовій смузі і в цих обставинах — слідство повинно буде ще раз попрацювати над матеріалами. Я готовий пред'явити такі звинувачення бійцям паралельно з обвинуваченням цим керівникам місцевого самоврядування в сепаратизмі».

Валентин Лихоліт у суді розповідав Луценкові про несправедливість свого затримання і висловив позицію, що клопотання прокурорів про арешт на два місяці сфабриковано.

«Безхмарне» майбутнє?

Ще до звільнення «Баті» нардеп Ігор Мосійчук заявляв, що «якщо сьогодні все вирішиться добре — на цьому справа не завершиться». Адже близько 8 тисяч учасників АТО утримують за ґратами, і для їх звільнення прийнято рішення створити координаційний штаб».

І дійсно, навіть після звільнення комбата більше тисячі активістів, зустрівши його на виході з суду оплесками, не закінчили акції й залишалися під стінами Печерського суду на Хрещатику. Вони скандували: «Свободу всім політ'язням!»

Як повідомив згодом депутат Андрій Лозовий, він забрав «Батьо» із суду. «Пси-тушки Мельничука пом'яли машину й порізали колесо. В машині зі мною були «Батя», Валентин Лихоліт — із дружиною, колега Ігор Мосійчук та його помічник. І, незважаючи на всі неприємності, це — маленька перемога. І це лише початок! Тому що в лапах режиму ще сотні добровольців з «Айдара», «Торнадо», «Донбаса», «Правого сектору» та інших формувань. І звільнити їх — справа честі для кожного добровольця!» — емоційно каже депутат. ■

■ ДОВКІЛЛЯ

Поставити на карту

Незабаром в Україні
створять реєстр сміттєзвалищ

Дар'я БАВЗАЛУК

Міністр екології України Остап Семерак припускає, що чиновники у Львові щодня отримували доходи з нелегаль-

ного сортування сміття, інформує «Еспресо.TV». «Я переконаний, що проблема збирання і переробки твердих побутових відходів криється у тінізації цього бізнесу. Це величезний

пласт економіки, який генерує щодня готівкові гроші. І жоден чиновник, який це в тіні, під столом тримає, не хоче випустити з рук можливість збагатитися», — зазначив чиновник.

За словами міністра, однією з причин катастрофи на Грибовицькому сміттєзвалищі під Львовом стало те, що впродовж трьох років комунальне підприємство не допускало представників екологічної інспекції на територію полігону. Чиновники, причетні до «сміттєвої» теми, отримували над-

прибутки з нелегального сортування, і ситуація їх цілком влаштувала. На це звалище ввозили і кольоровий метал, і чорний метал, папір, картон, пластик. «І є пункти прийому, які за цю сировину платять реальні готівкові кошти. Цю систему треба впорядковувати. Це сфера відповідальності органів місцевого самоврядування», — прокоментував міністр і пояснив, що наразі в Україні немає реєстру сміттєзвалищ і це велика проблема. Однак незабаром у Мінекології планують ідентифікувати всі сміттєзвалища

країни. «Ми створимо за кілька тижнів інтерактивну карту: кожен громадянин України зможе сфотографувати будь-яке сміттєзвалище, зареєструватися на інтерактивній карті через мобільний телефон, і ця інформація моментально потрапить на портал Мінекології. І ми матимемо можливість порівняти її з кадастровою картою, визначити, хто є користувачем конкретної земельної ділянки, і на законних підставах вимагати від нього, щоб він прибрав це сміття», — пообіцяв міністр. ■

■ ЕКСПОРТ

Зернові рекорди

Новий рубіж експорту збіжжя перевищив минулорічний майже на 5 мільйонів тонн

Олена ЯРОШЕНКО

Як і прогнозувалося, зерновий експорт з України таки перевершив усі попередні рекорди. З 1 липня розпочався

новий маркетинговий рік 2016/2017, за попередніми підсумками завершеного періоду обсяги експорту зернових культур становлять 39 мільйонів 415 тисяч тонн.

Зокрема Україна експортувала:

- пшениці — 17354 тисяч тонн;
- кукурудзи — 17396 тисяч тонн;
- ячменю — 4409 тисяч тонн;
- інших зернових — 256 тисяч тонн.

Минулорічні обсяги експорту перевищено на 4610 тисяч тонн, або на 13 відсотків. За повідомленням прес-служби Мінагрополітики, у попередньому 2014/2015 маркетинговому році обсяг експорту становив 34 мільйони 805 тисяч тонн. ■

■ РЕБРЕНДИНГ

Переназвати, щоб продати

Українські харчовики шукають способи «деросіянизації» вітчизняної ковбаси, сусіди оросійщують імпортовану картоплю

Оксана СОВА

Ковбасу «Московську», яку виробляють в одному з ковбасних цехів у карпатському селі Перерив Коломийського району, перейменовують на «Бандерівську». Засновник ТОВ «Прут генетик», де готують у тім числі й цей «брендований» за радянських часів продукт, Петро Книшук повідомив про це на виїзній сесії обласної ради. Керує ковбасним цехом старший син обласного депутата. На підприємстві, де працює більш як півсотні осіб, переробляють яловичину та свинину на якісні ковбаси, які завжди користувалися попитом. Очевидно, останнім часом один із найпопулярніших продуктів став жертвою геополітичної ситуації. «Московську» ковбасу робимо давно. Але думаємо її перейменувати на «Бандерівську», — заявив господар підприємства.

Тим часом у північних сусідів розгорівся цілий скандал через інший продуктовий ребрендинг. Там суперпуперпатріоти викрили, що ізраїльська картопля сорту «Сифра» продається в супермаркетах в упаковках із написом «Тулська нива. Із села з любов'ю». Згідно з фотографією етикетки, опублікованої російським публіцистом Максимом Шевченком на його сторінці в соціальній мережі, картопля вирощена на полях сільськогосподарського селища Йеша в Негевей, заново упакована після доставки у РФ одним із підприємств Новоросійська. «Проблема не в тому, що цю картоплю привезли за тридев'ять земель, напхали незрозуміло чим, виростили, швидше за все, на окупованій території, — обурюється московський віроповідданий. — Проблема в тому, що її нахабно втюшують нам як картоплю з «тульської ниви із села з любов'ю»! Це є «імпортозаміщення» — перетворити Росію на колоніальний ринок збуту дешевої продукції іноземних держав, що вступили в різні змови (картельні, корупційні, які завгодно) з нашими чиновниками, котрі відповідають за контроль ринку? Які ще імпортні продукти приховують за «вітчизняними брендами», труючи і обманюючи наш народ? Кар-

Доки українці називають чужинськими топонімами власну продукцію, росіяни переіменують під себе іноземну.

топлю цю я викинув у сміттєпровід — не хочу сприяти злочину!». До речі, незадовго до карттопляного викриття Максим Шевченко — член ради при президенті Російської Федерації з розвитку громадянського суспільства і прав людини — висловив впевненість, що президент Туреччини Ердоган має загалом з Ізраїлем плани з розділу Сирії. «Ердоган повинен терміново миритися з курдами. Я завжди вважав, що у них з Ізраїлем загалом інтереси — зараз вони їх просто формалізували».

Словом, ребрендинг харчів — справа політична... ■

■ СПЕЦСЛУЖБА

Знов за рибу штрафи

Новостворений рибоохоронний патруль оприлюднив перші результати

Оксана СИДОРЕНКО

На Київщині співробітники рибоохоронного патруля під час дводенної спецоперації у акваторії Київського моря виявили автомобіль із вантажем нелегально виловленої риби.

Документи свідчать, що водій мав право на перевезення 297 кілограмів карася та щуки.

При перевірці риби насправді виявилось 606 кілограмів, а до згаданого переліку видів додалися також судак, лящ, чехоня, плотва та плоскирка.

За словами начальника Київського рибоохоронного патруля Володимира Мухіна, правопорушник, пояснюючи походження риби, зазначив, що придбав її за готівку та без

документів походження для подальшого перепродажу. За виявленим фактом складено адміністративний протокол.

Тільки впродовж чотирьох днів представники Київського рибоохоронного патруля викрили більш як десять порушень. Виявилося, що лише за ці кілька днів рибному господарству регіону було завдано очевидних збитків на суму 11 176 гривень.

Нагадаємо, Київський рибоохоронний патруль розпочав роботу 16 червня. Він став пілотним проектом Держрибагентства із реформування системи охорони водних біоресурсів України за системою контролю європейського рівня. ■

■ ВИПРОБУВАНО НА СОБІ

Ляшко на Дунаї

Лідер Радикальної партії вилловив 30 кг оселедця на Одещині

Олег Ляшко з вилковськими рибалками на виллові дунайського оселедця.

Віра СВІТЛИЧНА

Лідер Радикальної партії Олег Ляшко у Вилковому Одеської області разом із місцевими рибалками взяв участь у промисловому виллові оселедця на Дунаї.

За сезон, який почався в березні і закінчується цими днями, рибалки вже здобули майже 500 тонн дунайського оселедця, якого вважають найсмачнішим у світі.

На черговий виллов разом із місцевими мешканцями — батьком і сином — вийшов і Олег Ляшко. Старший за віком рибалка Віктор має шістьох ді-

тей. Разом зі своїм сином Віктором, учнем 10-го класу, щодня виходить на риболовлю, щоб прогудувати свою сім'ю. Інакше їм не вижити. З виллову риби живе більшість жителів Вилкового.

«Гляньте, якого красеня оселедця дістали на закуску! — радів першому успіху Ляшко. — Наша українсько-дунайська «сельодка» — найкраща».

Загалом за цю вилазку політику вдалося витягнути близько 30 кг риби. Він зізнався: це було нелегко.

«Шкода, що українці дуже мало отримують за цю важку роботу», — зітхнув нардеп. ■

■ НЕБЕЗПЕКА

Вогонь — явище позавідомче

За перше півріччя Держлісагентству вже довелося ліквідувати 210 пожеж

Інф. «УМ»

Зважаючи на те, що 27 відсотків українських лісів перебувають у підпорядкуванні різних органів влади та у зв'язку з пожежонебезпечним періодом, усіх керівників органів місцевої влади лісівники закликають сприяти боротьбі з пожежами. Держлісагентство найбільшим часом надаватиме максимальну допомогу південним областям. Лісові господарства на півдні України забезпечать паливно-мастильними матеріалами, спеціальною технікою та обладнанням, повідомила керівник Державного агентства лісових ресурсів Христина Юшкевич під час засідання міжвідомчої оперативного штабу комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Рішення про допомогу ухвалили на спільній нараді керівники обласних управлінь лісового та мисливського господарств.

Від початку 2016 року в підвідомчих лісах вже довелося ліквідувати 210 пожеж на площі 133 гектари. «Державні лісогосподарські підприємства завчасно розпочали підготовку до пожежонебезпечного періоду. На початок цього року в лісах функціонує мережа із 459 пожежно-спостережних веж, із них 268 об-

ладнано сучасними телевізійними системами спостереження. На оснащенні перебуває 630 пожежних автомобілів, 295 лісопожежних модулів, понад 1,6 тисячі тракторів із ґрунтообробним обладнанням, 842 мотопомпи, понад 8 тисяч ранцевих лісових обприскувачів та інші технічні засоби», — зазначила Христина Юшкевич.

Керівник Держлісагентства також наголошує: потрібно збільшити фінансування протипожежних заходів у п'яти областях південно-східного регіону України: «Погодні умови в цьому році можуть викликати значні пожежі у лісах та страшні екологічні наслідки. Тому спільна робота з урядом та керівниками всіх областей, пошук резервів і координація дій дозволять спрацювати на запобігання проблем».

Тільки протягом тривалих вихідних (із 25-го до 28 червня) державна лісова охорона Держлісагентства лісових ресурсів України ліквідувала тринадцять пожеж загальною площею майже 5 га.

На протипожежні заходи з метою збереження лісів виділено додатково 30 мільйонів гривень із програм Міністерства аграрної політики та продовольства за рахунок перерозподілу коштів. ■

■ БЕЗПЕКА

Як неприступна фортеця

Польща на місяць відновлює контроль на кордонах

Ігор ВІТОВИЧ

Перед запланованим на 8-9 липня самітом НАТО у Варшаві Польща вживає найсуворіших заходів безпеки. А охороняти є кого. Польська сторона очікує прибуття на саміт делегацій 58 країн із різних кінців світу, включно з 28 країнами-членами Альянсу, 26 країнами-партнерами, делегаціями з головної штаб-квартири НАТО в Брюсселі, Світового банку, ООН та ЄС. Окрім того, 26—31 липня у Польщі відбудуться світові дні молоді за участі приблизно двох мільйонів гостей з усіх кутків світу. Із 27 липня участь у цьому заході братиме Папа Римський Франциск.

Терени навколо національного стадіону у Варшаві вже тепер перетворюються на неприступну фортецю. На всю потугу працюють міські служби, які готуються до перекриття всіх вулиць у центрі Варшави. Водіїв попереджають, що неправильно припарковані автомобілі відвезуть на штрафні майданчики на платних паркінгах. Центр столиці Польщі перетворюється на мілітаризовану зону з однією тисячею військовослужбовців, кількома тисячами поліцейських та приблизно чотирма тисячами співробітників різних спецслужб. У передмісті Варшави — Легіонові створено спеціальний оперативний штаб. Учора відбулося його перше робоче засідання під головуванням головного коменданта польської поліції. Подібний штаб тут діяв під час проведення Євро-2012. Завдання штабу — координація дій поліції, прикордонної та митної служб. Свої дії зі штабом також координуватимуть Агенція внутрішньої безпеки (відповідник нашої СБУ) та агенти Служби військової контррозвідки. Штаб і всі ці служби діятимуть як під

У Польщі запроваджують особливі заходи безпеки.

час саміту НАТО, так і Світових днів молоді.

Упродовж найближчого тижня Варшава стане одним із міст світу під найбільшою охороною. В радіусі ста кілометрів буде закрито повітряний простір для малих літаків, а пасажирські літаки, які стартують зі столичного аеропорту «Окенце», будуть змушені змінити звиклі маршрути і оминати центр міста по великій дузі. Повітряний простір над Варшавою охоронятимуть 24 години на добу винищувачі з військової авіабази в Дембліні.

У самому центрі міста в районі національного стадіону, де відбуватимуться зустрічі світових лідерів, уже встановлено бетонні загороджувальні блоки та металеві огорожі. Більшість громадських закладів у цьому районі буде зачинено, а рух на вулицях столиці на час проїзду віпів перекриватиме поліція. Також на Віслі на кілька кілометрів вниз і вгору по течії від столиці буде заборонено будьякий рух річного транспорту, за чим стежитимуть річкові патрулі поліції.

Окрім тотальної мобілізації в столиці, у ніч із неділі на понеділок до стану повної готовності буде приведено всі служ-

би на державних кордонах. Це означає, що жоден громадянин Росії, України чи Білорусі не перетне кордон без візи. Малий прикордонний контроль відтермінується до наступного місяця. Також призупиняється дія Шенгенської угоди для громадян сусідніх із Польщею країн-членів ЄС. Мешканці Чехії, Словаччини, Литви та Німеччини будуть підлягати паспортному контролю на визначених пунктах перетину кордону і в аеропортах. У горах туристичні шляхи також можна перетинати лише у визначених пунктах і за суворого паспортного контролю. Загалом визначено 285 пунктів контролю, з яких 260 — на сухопутних кордонах. Від минулої суботи на території всієї країни запроваджено в дію антитерористичний закон, за яким у випадку виникнення загрози для безпеки влада може заборонити публічні зібрання та масові заходи, повідомляє сайт польського радіо TVP Info.

У найближчий четвер президент Польщі Анджей Дуда зустрінеться з Генсеком НАТО Енсом Столтенбургом, а на п'ятницю запланована його півгодинна зустріч віч-на-віч із президентом США Бараком Обамою. ■

■ СУД ТА ДІЛО

Свої ляльководи і чужі

13 підозрюваних у замаху в аеропорту Стамбула постали перед судом

Олег БОРОВСЬКИЙ

У Туреччині затримано 27 осіб, яких підозрюють у причетності до організації нападу на аеропорт Стамбула, 13 з них, у тому числі троє іноземців, постали перед судом. Нагадаємо, що 28 червня у міжнародному терміналі аеропорту імені Ататюрка, який штурмували троє озброєних автоматом і бомбами смертників, загибло, за останніми офіційними даними, 44 особи. 49 з-поміж двохсот поранених — досі у лікарнях. Жодне угруповання не взяло на себе відповідальності за напад, але президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган, який відвідав меморіал в аеропорту Стамбула, заявив, що «останні дані вказують на терористичну організацію «Ісламська держава».

Арешти відбулися у Стамбулі та Ізмірі на заході країни. Турецькі правоохоронці висунули звинувачення у теракті в аеропорту Стамбула тринадцятьом особам, 10 з яких — громадяни Туреччини, а троє — іноземці, повідомляє турецька агенція новин «Доган». Обвинувачуваним, які перебувають під вартою, закидають належність до терористичної групи, вбивства та загрозу територіальній цілісності країни. Турецька інформагенція не вказує національності трьох затриманих іноземців. За раніше озвученими чиновниками даними, трьома нападниками в аеропорту були

громадяни Росії, Узбекистану та Киргизстану. «Усе оприлюднено у належний час. Наразі триває масштабне розслідування справи» — наводить агенція «Франс Пресс» слова прем'єра Туреччини Біналі Ілдірима.

Раніше місцеві ЗМІ називали організатором теракту чеченця Ахмеда Чатаєва — ватажка стамбульського осередку «ІД». Чатаєв міг стояти і за ще двома терактами у Стамбулі цьогоріч: в історичному центрі міста та на вулиці Істікляль, де вирує торгівля, додає газета «Хуррієт». Ця газета також повідомляє, що у замаху міг брати участь інший чеченець — Осман Вадінов, який прибув до Туреччини з міста Ар-Раккі, бастиону «Ісламської держави» в Сирії. Проурядова турецька газета «Єні Сафак» також повідомила, що організатором атак в аеропорту був чеченець Ахмед Чатаєв, який фігурує в списку санкцій ООН як один із керівників «ІД» і відповідає за вишкіл російськомовних бойовиків. Про можливість участі громадян Росії та інших колишніх радянських республік у терористичних акціях повідомляли також і російські спецслужби. В лавах «Ісламської держави» перебувають від двох із половиною до п'яти тисяч вихідців із Росії, передусім із Північного Кавказу та Середньої Азії. Експерти вказують, що найбільш чисельними є групи чеченців, дагестанців, узбеків, киргизів, казахів, таджиків. ■

■ ОБІЦЯНКИ

Прогресуючий приріст

Населення Туреччини може враз збільшитися на кілька мільйонів, турецьке громадянство можуть надати сирійським біженцям

Ігор ВІТОВИЧ

Кільком мільйонам сирійських біженців, які перебувають у Туреччині, можуть дати турецьке громадянство. Про це сказав президент Реджеп Таїп Ердоган у промові на урочистій вечірній нагоді завершення Рамадану під час візиту у місто Кіліс, де перебуває чимало шукачів притулку: «Сьогодні у мене є хороші новини для наших братів і сестер, що перебувають тут. Серед них є бажучі отримати громадянство Турецької Республіки. Наше міністерство внутрішніх справ працює в цьому напрямі. Туреччина — і ваш дім теж». Про те, як буде працювати програма, влада країни має намір оголосити найближчим часом.

У місті Кіліс, що межує із Сирією на південному сході Туреччини, сирійські біженці за чисельністю вже перевершують місцеве населення. За деякими оцінками, на турецькій землі зараз перебувають 2,7 мільйона сирійців і 300 тисяч іракців. Частині з них влада вже видала дозвіл на роботу. Заява Ердогана викликала шквал кри-

тики, дехто навіть вважає, що через надання сирійцям громадянства Ердоган хоче здобути голоси, які потрібні йому для зміни Конституції і зміцнення президентських повноважень. Для багатьох простих турків політика відкритих дверей спочатку була предметом гордості, проте у процесі збільшення кількості мігрантів невдоволення росло: місцеві жителі почали говорити про можливі проблеми з розподілом державних ресурсів і конкуренції за робочі місця.

Як зазначає газета «Файншенл Таймс», заяву Ердогана викликають питання в контексті міграційної угоди з ЄС, у рамках якої Анкара погодилася зупинити потоки біженців, які нелегально потрапляють на територію ЄС через Туреччину в обмін на низку поступок із боку Брюсселя, включаючи скасування візового режиму для турецьких громадян. Раніше Анкара відмовлялася надавати статус біженця сирійцям, які були змушені залишити країну і перейти до Туреччини, називаючи їх «гостями». Лише невелика група біженців отримала дозволу на роботу і посвідку на проживання. ■

■ ТЕРОРИЗМ

Ринок смерті

140 осіб загинули внаслідок подвійного замаху в Багдаді

Олег БОРОВСЬКИЙ

До 140 осіб збільшилася кількість загиблих внаслідок двох вибухів у Багдаді, більш як 200 отримали поранення. Перший із вибухів пролунав у ніч на неділю на популярному ринку в центрі міста. Багдадці збиралися там із друзями та рідними, аби повечеряти після чергового дня Рамадану. Біля одного з ресторанів вибухнув замінований автомобіль, зруйнувавши фасади найближчих будівель та спричинивши велику пожежу. Інший вибух,

менш потужний, пролунав на півночі Багдада, у шиїтському районі аль-Шааб. Він також спричинив руйнування, йдеться у повідомленні інформагенції «Ассошієтед Пресс», що посиляється на анонімні джерела в іракській владі.

У неділю місце вибуху на ринку відвідав іракський прем'єр-міністр Хайдер аль-Абаді, але люди зустріли його вороже. Місцеві мешканці закидали камінням конвої прем'єрських автомобілів. Вони обурені неспроможністю уряду взяти ситуацію

Останній теракт став найбільш кривавим цього року.

під контроль. Подібні теракти стаються в Іраку мало не щомісяця, хоча останній став найбільш кривавим цього року. Відповідальність за вибухи взяло на себе угруповання ІДІЛ. У червні після кількох місяців облоги іракська армія відбила в ісламістів одне з ключових іракських міст — Фаллуджу, тому багато хто не виключає, що вибухи у Багдаді стали поміткою.

Багдад оплакує

жертв найбільших за останні місяці терактів. Обидва вибухи сталися у районах, де проживає багато шиїтів, але горе об'єднало усіх: на місці теракту запалюють свічки і моляться шиїти, суніти та християни. Білий дім різко засудив криваві теракти в Багдаді, заявивши, що ці атаки лише зміцнили рішучість уряду Сполучених Штатів поборова терористичне угруповання «Ісламська держава». ■

ЮВІЛЕЙ

«Україна молода», початок 2000-х.

Усупереч усьому

Валентина САМЧЕНКО,
заступник редактора «України молоді»

Щасливі ти і я, коли з нами «Україна молода»! Цей рекламний слоган «УМ» зразка 1999 року залишається для мене, колега та читачів актуальним і сьогодні. Незважаючи на те, що ми всі подорослішали, а країна уже більше двох років змушена воювати.

Ми тримали свій фронт — інформаційний — і продовжуємо це робити всупереч усьому. За 25 років творчу службу в «УМ» пройшли найкращі журналісти. Окрім людей, що пишуть, це ще наші випускові, коректори і верстальники.

Основною рисою «УМ», для мене особисто, була людяність газети. На шпальтах постійно на рівних міністри, президенти, такі визнані авторитети, як Євген Сверстюк і Любомир Гузар, зус-

трічалися з маловідомими загалу — дівчиною з уродженими вадами рук, що малювала ногами; районним лікарем, волонтеркою чи «афганцем», який через багато років повернувся у Дніпропетровськ з іще радянської «інтернаціональної» війни. Наші найкращі власні кореспонденти в областях Люда Нікітенко, Лариса Салімонович, Ніна Романюк, Світлана Мичко і Сергій Довгаль продовжують відшукувати Людей із великої букви у різних куточках країни.

«Легко любити Україну до глибини душі, а ви спробуйте любити її до глибини кишені», — ці слова належать громадському діячеві, мекенатові української культури, видавцеві Євгену Чикаленку, 155-річчя з дня народження якого скоро. Вони були адресовані багатим людям. Сьогодні можна з упевненістю казати, що до глибини своїх не дуже наповнених кишень продовжують відстоювати українську державність усі ті, хто підтримує «Україну молоду»: від журналістів до читачів. ■

Революція в «УМ»: новий сайт

Михайлина СКОРИК,
координатор сайта «УМ»

25 років — це ще не 100, але вже й не п'ять. Четвертостолітній ювілей щоденної газети — це 5076 номерів, сотні зіркових авторів, десятки тисяч шпальт текстів, сотні тисяч статей, заміток, інтерв'ю, нарисів, фотографій, карикатур, листів тощо. Це ціле життя країни, описане й надруковане на сторінках формату А3. Це історії людей, які цю країну створили, збудували і продовжують зміцнювати.

Це справжня жива історія, яку ми разом — редакція і ви, наші читачі, — пишемо тут і зараз. Розмірковуємо, якою має бути наша Україна, критикуємо тих, хто веде нас не туди, відбиваємося від нападок зовнішніх ворогів доступним нам інструментом — словом. Щоб довести Тичинине: «Я єсть народ, якого Правди сила ніким звоювана ще не була».

Як і Україна, її газета-ровесниця переживала злети та

падіння, невдачі та успіхи, здобувала той досвід, який вселяє віру — через роки і роки роботи святкуватиме редакція та її читачі і наступні ювілеї «України молоді». А вже у тих журналістів, які створювали перший номер «УМ», уже вирости й вивчилися діти, підрастають внуки, здатні підхопити кращі традиції справді українського видання.

За перші 25 років «Україна молода» пережила багато революцій: розпад СРСР і народження незалежної України, студентську Революцію на граніті з її першим в українській новітній історії політичним скандалом — відставкою прем'єр-міністра Віталія Масола, зміну президентів, Помаранчеву революцію, яка привела до влади Віктора Ющенка, Євромайдан, який нині прийнято називати Революцією гідності.

А в ці дні газета переживає свою власну — технологічну революцію. Паралельно з друкованою версією редакція розвиває оновлений сайт www.umoloda.kiev.ua. Тепер кожен наш читач, який користується інтернетом, може читати улюблену газету онлайн — ми намагаємося стати оперативнішими, ще цікавішими і при цьому не втратити той гумор та здоровий глузд, притаманний виданню всі ці роки. ■

Колишніх не буває

Ольга ЖУК,
журналіст

Був мій перший місяць проживання у Києві після шаленого студентського життя у Львові. Я підробляла у «жовтій» пресі, пишучи, якої марки цигарки курить мій герой під час інтерв'ю. Однекласник, який тоді навчався в «Могилянці», хотів відволікти мене від мук творчості і запросив на презентацію книг Олени Теліги та Олега Ольжича у видавництво «Смолоскип». Це був спільний проект Осипа Зінкевича та Євгена Сверстюка. На студентській лавці ми не одну годину обговорювали статті Євгена Сверстюка. Для мене він був гуру, духовний стержень української нації. І ось цей нереально світлий чоловік переді мною, тихим голосом розповідає про впертість і харизму Оле-

ні Теліги, наче вчора десь у кав'ярні з нею кавував.

Я не могла пропустити можливості особисто познайомитися з паном Євгеном. З нашої першої розмови вийшло красиве розлоге інтерв'ю. «Де ви його опублікуєте?» — поцікавився пан Євген. Я ще не знала, бо мою «жовту» пресу точно не зацікавили б його світоглядні відповіді. «Я б вам порадив дати його в «Україну молоду». Там працюють хороші люди. Вам варто з ними познайомитися», — дав настанову Сверстюк.

Ось так із легкої руки Євгена Сверстюка «Україна молода» стала моєю сім'єю, моїм другим домом. Я була наймолодшим працівником редакції, тобто наймолодшою дитиною. Тут формувалася мій смак, цінності, принципівість, віра у себе і розуміння того, що ми — Україна. Завжди молода та активна, свідомо за свій вибір і відповідальна за наше майбутнє.

Напевне, тому я ніколи не ставилася

до «України молоді» як до місця роботи. Мені не йшлося про високу зарплату, кар'єрний ріст і пакет соціального страхування. Бо в «Україні молодій» є те, чого в принципі в інших колективах не буває. Скільки б часу не минуло, куди б доля не закидала і якими вершинами не спокушала, а в редакцію на Шулявку завжди тягне як магнітом. Просто хочеться зайти і побачити рідні обличчя, підзарядитися теплом і поділитися останніми новинами.

Пригадую, як на одній із прес-конференцій до мене, «зеленої» журналістки «України молоді», підійшла дівчина. Вона, ще не знаючи мого імені, говорила зі мною, наче з рідною сестрою. «Я — Наталя Дмитренко. Теж УМівка. Нас колишніх не буває», — усміхнулася красуня. Пізніше я відчула цю магію на собі. Не ми вибираємо «Україну молоду», це вона вибирає друзів і по духу братів і сестер. І якщо вже хтось потрапив в УМівське коло, то це назавжди. ■

ЗМііне довголіття — дякуючи читачам

Ірина КОСОНОЦЬКА,
завідуюча відділу листів

Спробувала знайти ще бодай одну газету, яка була б ровесницею незалежної України — немає! Може, я не в курсі, але колишні радянські, які перелицювалися, — не рахуються. Четверть сторіччя — це вам не фунт роздизнок, а досить довгий період, як для щоденної газети, яка пережила разом із країною економічні кризи, революції, Майдани. І за це ЗМііне довголіття я хочу подякувати й низько вклонитися, окрім, звісно, редактору та нашому дружньому колективу, ще й нашим читачам, адже без них не було б і газети. Для них ми шукаємо актуальні теми, злободенні репортажі, робимо знімки, відшуковуємо цікавих співрозмовників для інтерв'ю. Саме вони є живим камертоном усього того, що ми робимо, оскільки їхні листи — це реакція, чи в правильному напрямку ми рухаємося.

Кажуть, скільки людей — стільки й думок. А ще — стільки ж смаків, настроїв, уподобань. «Навіщо ви друкujete так багато каналів у програмі телебачення — вистачить і кількох основних, краще б на зеконмленій площі давали більше інформації», — пишуть одні. «Чому немає такого й такого каналу?» — обурюються інші. «Скільки можна ганити Ю.? Краще б написали про обладнання Я.» — закликають одні чита-

чі. «Та знаєм ми, чим займається Л.!» — безапеляційно стверджують інші. Творцям газети доводиться бути надзвичайно відповідальними і виваженими, щоб не «нарватися» на неприємності й судові позови невдоволених нашими критичними матеріалами чиновників чи політиків і водночас не розчарувати читачів, у кожного з яких є свої політичні уподобання, але з якими ми завжди на одній платформі — патріотичній.

І належність саме до цієї платформи знаходить підтвердження у кожному вашому листі, дорогі наші дописувачі. Ми вдячні вам за вашу критику (не завжди обгрунтовану, але завжди щирі), за ваші зауваження, побажання, просто — за ваші листи. Серед наших кореспондентів є прості пенсіонери, вчителі, професори і навіть один академік (спеціально не пишу прізвищ, щоб не образилися ті, кого не згадала, а це просто неможливо, бо вас — сотні!). Є ерудити, кожен лист яких — готовий матеріал, що навіть не потребує редагування, а є й малоосвічені, але такі щирі люди, серце й душа котрих вболіває за долю України. Та найголовніше: всі ви (повірте, як і ми) — віддані своїй Вітчизні люди, і це не просто пафосні слова. Кожен на своєму місці ми працюємо над тим, щоб Україна в майбутньому зайняла гідне місце серед передових країн Європи.

Сьогодні не лише наше редакційне свято, а й свято усіх вас — читачів «України молоді», що не зрадили нас, не відвернулися у важкий для редакції час. Разом — переможемо!

Тримаємо фронт

«Україна молода» чверть століття інформує про найважливіше в країні і світі. Як усе починалося і які перспективи в газети, розповідають УМівці

Ідеалізм у ДНК газети

Валентина КЛИМЕНКО,
у газеті з 1993 р., заступник редактора 2003—2011 рр.

«Україну молоду» не можна закрити, купити чи знищити, — весь час повторювала Олена Зварич, — бо вона — ірраціональна». Я це люблю. В цій ірраціональності — велика доля ідеалізму — в усіх, хто колинебудь працював в цій газеті, ідеалізм був обов'язковою складовою. Нехай навіть з іронією, цинізмом, поєднаний з прагматизмом чи мізантропією, скептицизмом чи жорсткістю, але ідеалізм у ДНК газети вшитий з генами тих, хто її створював. З тих пір я вірю, що успішний бізнес, проект, справу можна зробити тільки тоді, коли є ідея. Я не вірю в суто технічні уряди і бізнес-проекти. Сильна і модерна Україна — головна ідея «України молоді», її редактора і ідеолога Михайла Дорошенка, і відтак усіх, хто пише, редагує, вичитує помилки, веде бухгалтерію, розповсюджує газету, шукає рекламу, верстає.

25 років газеті — це майже вік динозавра. Папір, друк, доставка, продажі — все до-

рого, ЗМІ вітають від «аналогового» формату в онлайн, там дешевше, оперативніше, там «гумові» сторінки і багато фотографій. Там можна ставити лайки, розширювати, вставляти кроспосилання, підключати SEO, там журналістика non-stop, 24/7, нічні чергові і редактори вихідного дня. Папір — розкіш, папір — цивілізація, папір — традиції, щось матеріальне, що можна зберігати, переглядати, торкатися, «загортати оселедці в газету», як любили жартувати в «УМ». Папір — додаткова праця, додана вартість багатьох людей і додаткові витрати. Ті, хто випускає паперові газети і журнали — мої герої, ті, хто зараз працює в «УМ» — двічі герої, у своєму колі ми всі знаємо чому.

У редактора (за традицією, редактор — це завжди тільки Дорошенко, не потрібно додавати «головний») — талант хедхантера, він відчуває хороших журналістів інтуїтивно, навіть не так — тих, хто потенційно може стати хорошим журналістом: тут — культ професіоналізму, журналістського ремесла з усіма технічними і етичними складовими. Тому «Україна молода» — це найкращий колектив ever: ті, кому в школі пощастило навчатися в дружньому-дружному класі, де є любов, дружба, солідарність, спільні проколи і відповідальність, удачі, авантюри, згадують це потім усе життя. Наш «клас» такий. ■

На довгу і добру долю!

Лариса ОСТРОЛУЦЬКА,
заступник редактора газети
(1991—1994рр.), заступник голови
Київської організації НСЖУ

...Стояла ясна, зоряна і тепла ніч. Ми багато жартували — і трохи мріяли, заглядаючи у майбутнє: яким воно буде через п'ять років, десять, двадцять?.. Хтось згадав, що 4 липня — День незалежності США — мовляв, багатообіцяючий день!

На обрії ледь світліло, коли з друкарського цеху «Преси України» винесли кілька примірників першого (!) номера газети «Україна молода». Ми теж його, як і перед тим зверстані шпальти, щедро скропили свяченою водою: на довгу і добру долю! (Він зберігався у мене, а на 5-річчя газети я вручила його головному редактору — як перший експонат майбутнього музею газети).

Прототипом «України молоді» можна назвати суботній випуск газети «Радянська Україна». Він і виходив нинішнім форматом «УМ», тоді як «Радянка» по буднях продовжувала виходити великим форматом із традиційною тематикою і змістом. Розмаїтий за тематикою і жвавий за стилем суботній випуск давав змогу вирватися з канонів головної партійної газети, тож туди одразу ж потягнулися ті, хто не тільки відчув «свіжий вітер змін», а й прагнув передати словом те оновлення, яке він ніс в українське суспільство.

Суботня «Радянка» пережила разом з усіма студентську «Революцію на граніті», події у Верховній Раді, мітинги, з'яву нових громадських рухів та організацій. Головним за випуск було призначено Михайла Дорошенка. За верстку та зовнішній вигляд відповідав заступник відповідального секретаря «великої «Радянки» — Олександр Саліков, активним автором була тодішній власкор по Києву та області Любов Янюк. Робочий штаб розташовувався в нашому відділі, який з канонічного відділу науки, шкіль та вузів перетворився на відділ молодіжних проблем (або за назвою рубрики: «Кімната 333»). Словосполучення «молодіжних проблем» у нашому розумінні означав — не «дитячо-юнацьких», а проблем того молодого, нового життя, яке вже стукало в двері.

Із весни 1991 року стало відомо, що газетний випуск цілком реально може перетворитися на тижневу газету. Потрібні нові люди і нова назва!

Першою, після полум'яного спічу Михайла Дорошенка перед студентами-випускниками Київського університету, в кімнаті 333 з'явилася Світлана Расторгуєва, яка потім стала Галатою. Вона ще встигла попрацювати кілька місяців у «Радянці», перш ніж ми п'ятеро перейшли в нову газету.

А назва? Що ми тільки не придумували! Однак усіх «переламав» Дорошенко, якому відразу сподобалася назва «Україна молода», і він її відстоював, аж доки не затвердили.

Ближче до випускних екзаменів «на оглядини» нового проекту завітали однокурсники Світлани — Ірина Чемерис, Мар'яна Олійник, Ірина Яновська, Наталя Тимошенко, Тамара Шенрок, Олена Лісничка (пізніше — Зварич), потім — Сергій Петрик та Сергій Маловічко... Тут же, у кімнаті 333, готували матеріали до друку (писали «відухи», звісно), вичитували й редагували, тут задумувалися теми, рубрики, сторінки, їх розташували...

У цій же кімнаті, в ніч на 4 липня 1991 року я поставила підпис на шпальтах нової газети: «До друку». А наш коректор Ніна «для певності» скропила їх свяченою водою, спеціально принесеною для цього з дому. А потім уся чергова бригада вирушила до експедиційного цеху видавництва чекаючи перший номер «України молоді».

...Наступні номери ми вже готували в маленькій кімнатці (першій, якщо ліворуч за ліфтом) на п'ятому поверсі. Потім кімнат стало більше, і відповідно журналістів більше. У газети з'явилися власкори. А кожний її номер ставав і цікавіший, і вагоміший.

Можливо, тому, що «Україна молода» була першим місцем фахової роботи для більшості членів редакційного колективу, в газеті не «працювали» — нею жили, і це відчувалося — в атмосфері на плануваннях і летучках, у пошуку тем, у готовності підтримати й підказати. Це було неймовірно відчуття! Воно якимось чином передавалося й читачам: то було видно з листів, які приходили до редакції, і навіть із появи фонду підтримки редакції, який створили самі читачі.

Але ж зрозуміло, що найкраща підтримка — це передплата, а вона на початок наступного року дала новій газеті понад 30 тисяч постійних читачів. ■

Мій університет

Дмитро ЛИХОВІЙ, у газеті з 1991 р.,
заступник редактора 1996—2015 рр.

Зізнаюся: факультет журналістики КДУ дав мені дуже мало профільних знань. Моїм університетом була «Україна молода», де я працював уже з першого курсу і де вчився як професії, так і життєвих премудростей.

В «УМ» я зробив висновок, що для журналіста головне не тексти, головне — люди. Ті, з якими ти працював, ті, для яких працював, і ті, з якими спілкувався, щоб робити газету з першими для друзів.

Без людей не буде текстів. Про це я почув не в «універі», а на ескалаторі пізно ввечері, коли їхав із роботи зі старшим колегою Мосієнком, теж Дмитром. «Як ти думаєш, який для журналіста жанр — головний?» — спитав він мене, 17-річного. Я трохи знітився, а Діма вів далі: «Інтерв'ю. З нього можна все дізнатися. Без нього не матимеш того, що зробить матеріал особливим».

Потім було ще багато порад, багато практики, багато свободи й завзяття. Був прекрасний період «творчого ядра» — наших творчих нарад із Ленкою Зварич і Валею Клименко. І вже не мене, а я навчав молодих журналістів газетних премудростей. Далі були труднощі й розчарування. Але все це робило нас сильнішими, приносило досвід і нові знання, наче довге групове інтерв'ю.

До речі, такі інтерв'ю — це була ще одна «фішка» «України молоді». Пам'ятаєте посиденьки в кабінеті редактора: Ющенко перед введенням гривні, Лазаренко перед призначенням на Кабмін, Володя Кличко на хвилі перших успіхів, Пинзенек, Шкіль після тюрми, тенісистка Бондаренко після виграшу свого першого великого турніру і всі-всі?.. У тому самому кабінеті паралельно святкувалися найкращі

дні народження, там ївся хліб із легендарною доброю олією (коли нічого було більше їсти), там обирали редактора, співали «О белла чао» й «Команду молодости нашей» і чого лише не виробляли.

Мабуть, для більшої частини 25-річного творчого шляху «УМ» буде доречним слово «фанатично»: спершу, в 90-х і на початку 2000-х — з нуля творити нову газету, не спати ночами, горіти ідеями й планами, тепер — намагатися втримати її на плаву в умовах кризи.

Нашому поколінню справді пощастило жити в непростий, але в цікавий час великих змін і потрясінь — коли проголошувалася незалежність та з багатьма помилками будувалася нова держава, і на цьому тлі поставала «Україна молода», яка виходила на перші ролі ринку українських ЗМІ. Коли піднімалися два Майдани (один з яких був справою життя «УМ»), і ми тоді перемогли, але не змогли скористатися тією перемогою і коли розв'язувалася неочікувана війна. Коли — це вже про особисте — я не зміг вийти на роботу не через хворобу, а через мобілізацію.

Співрозмовники — від В'ячеслава Чорновола до простих мобілізованих хлопців з АТО. Наставники — від Діми Мосієнка до покійної Любові Спиридонівни Янюк, царство їй небесне. Колеги — від першого мого напарника по «УМ» Романа Скрипіна до Каті Бачинської. Читачі — від Віктора Миколайовича Булави, почесного громадянина Диканьки, який писав мені особисті листи з вітаннями з поповненням у родині, до телефонувальників із зауваженнями про помилку в моєму «кросворді від Вантини». Ще й численні куми.

Їх тисячі — моїх людей «України молоді», що зробили мене таким, який я є.

22, майже 23 — саме стільки років можливостей, натхнення, досвіду, знайомств, зустрічей дала мені «УМ». Буду завжди вдячний за це рідній газеті.

З днем народження, наша сім'я «УМ»! І удачі «честолюбним дублерам», «дай Бог їм краще нашого зіграць» ■

інформаційний

«УМ», «Таврії» і «податкова терапія»,
або

Чим сильніше грушу трясли,
тим рясніше вона родила...

Сергій САЙ-БОДНАР,
заступник редактора,
редактор 1994—1996 рр.

З'явившись на світ божий у переломний час суспільних змін, «Україна молода» одразу нажила собі купу «доброзичливців». Одні ревнували, бо «відбилася» від рук і дозволяла собі «вольності» у виборі тем і суб'єктів для критики (чого лише вартували заголовки матеріалів «А Президента біс поніс у загинувачий Туніс» чи «Налий-но, Розо, я — з морозу...»?!). Інші не могли змиритися з тим, що колектив учорашніх випускників робить кращий медіа-продукт, ніж «маситі» професіонали, й тиражі «УМ» ростуть практично щомісяця. А були й ті, хто на «чесь» прохання готовий був місяцями тероризувати редакцію газети, аби та не губилася у своїх політичних симпатіях.

Восени 1994 року, щойно колектив редакції обрав мене головним редактором, до редакції пожалував ... ревізор. Незнайомець, прочинивши двері кабінету Л.С.Янюк, що був першим на поверсі з боку ліфта, стиха перепитав: «Тут можна подати заявку на виграш «Таврії»?». Добродушна і завжди відкрита до спілкування Любов Спиридонівна не просто запросила візита-

ра сісти, а навіть для підтвердження «чистоти» лотерейного процесу взялася діставати з сейфа всі отримані до цього анкети читачів «УМ». А він, як потім з'ясувалося, виявився ... податковим інспектором Радянського району м. Києва.

— Усі папери і руки — на стіл, не рухатись, нікому не дзвонити... — скерував утішений «легкою» здобичкою фінінспектор. І потім довгих чотири місяці методично, в один і той же час, двічі на день «ощасливлював» редакцію своїми візитами, щоб у сто перший раз нажахати мене якимось страшним актом перевірки.

Так, розумів, що ми були грішниками. Бо через відмову загальновидавничої бухгалтерії видавництва сприяти нам у збільшенні тиражів через проведення всіляких редакційних акцій, нам доводилося бартеритися на власний журналістсько-бухгалтерський розсуд і з «АвтоЗАЗом», і з іншими бартерами... Але не усвідомлював, що «гріхи» сягають розмірів, що давали би підстави «ставити у потрібну позу» упродовж аж чотирьох місяців.

Передумали тоді з колегами масу версій, хто, чому і для чого квітається так з «Україною молоді». Грішним ділом, думали навіть на сусідів з інших редакцій — на «Радянці» тоді

«Україна молода» зразка 1991 року. Верхній ряд (зліва направо): Сергій Маловічко, Олена Лісничка, Олександр Саліков, Михайло Дорошенко, Лариса Остролицька, Любов Янюк, Світлана Расторгуєва, Мар'яна Олійник, Олег Єльцов, Сергій Петрик, Ірина Яновська, Наталя Тимошенко. На передньому плані: Дмитро Мосієнок, Ірина Чемерис, Тамара Шенрок.

видавалися і «Молодь України, і «Независимость», і «Сільські вісті», і «Правда України», і «Робітничка газета», і редакції журналів «Перець» та «Україна»...

Та реальною причиною було інше: так законодавча та президентська гілки влади, поборюючи одна одну, починали практикувати використання податкової служби України для «виховання» неслухняних. У результаті практично всі редакції видань із «Радянки» були перевірені податківцями... Тільки до тих, що підтримували президентську гілку влади, приходили на прохання законодавців, а до тих,

хто підтримував парламентаріїв, приходили на прохання президентської адміністрації...

Та скільки би не «трясли» «Україну молоді», вона з кожної колізії вибиралася ще сильнішою. Тоді у 1994-95 роках нам удалося наростити тираж до 230 тисяч примірників (70 тисяч передплатників було тільки у Вінницькій області), придбати власний набірно-верстальний комплекс та дві квартири для молодих спеціалістів редакції.

...Воістинно: все, що не робилося проти «України молоді», лише заготовувало її! ■

ПОГЛЯД

О спорт — ти... політика,

або Не грішми єдиними

Антон КАДЕНЮК
Житомир

Збіг подій, які відбуваються у світі і в нашій Україні, думаю, не залишить байдужими нікого. Про панамські папери свою думку скажуть спеціалісти цього профілю, «Україна молода» це питання, бачу, тримає на контролі. Останні тижні переповнені дуже важливими подіями: Лондон, Берлін, Стокгольм і, само собою, політичні й футбольні справи. Було б навіть сумно, якби всі ці події мислячі люди не пов'язували з одним поняттям — патріотизмом. Як уболівальник футболу з солідним стажем висловлю думку про наш, український, чемпіонат із футболу, який закінчився, не претендуючи на глибокий аналіз, думаю, його зроблять фахівці. Газета «Україна молода», за що я вдячний, надає відповідну інформацію про цей чемпіонат, що дозволяє нам, уболівальникам, робити свої висновки і давати оцінку не лише результатам перемог і поразок тієї чи іншої команди, а й змогу аналізувати стан патріотичного виховання у тому чи іншому футбольному клубі.

Успіх співачки Джамали підтвердив мої висновки, що мистецтво, спорт не можуть бути відокремлені від політики. Нам, хто живе в Україні, потрібно зробити висновки: успіх України на Євробаченні став трагедією для «старшого брата». Як бачимо, наша перемога — українців — у мистецтві, спорті викликає злобу і ненависть до нас із боку путінської Росії, яка воює проти нас не лише зброєю.

Роблячи такий маленький огляд подій останнього періоду, хочу нагадати всім нам, що ми маємо бути насамперед патріотами нашої держави. І тут мимоволі повертаюся до матеріалу, надрукованого в «Україні молодій» 5 травня ц. р., «Провокація з підтекстом» і низки інших публікацій про футбол. У зустрічах київського «Динамо» і «Шахтаря» мене не цікавить результат, а найбільше турбує морально-психологічний стан виконавців цієї «вистави». Річ у тім, що всі, ну майже всі, «ак-

тори» цієї «вистави» виступали під прапором України.

Хочу нагадати всім, що зустріч на «Арені-Львів» 1 травня 2016 р. відбулася рівно 30 років відтоді, як київське «Динамо» у 1986 р., перемігши «Атлетико» (Мадрид) із рахунком 3:0, завоювало Кубок кубків 1985-86 рр. Це була друга перемога «Динамо» в Кубку кубків і третя — Суперкубків. Увесь склад «Динамо» представляли наші хлопці, без «варягів». Це була українська патріотична команда. Спостерігаючи за грою команд Німеччини, Англії, Іспанії, знаходжу підтвердження своїх висновків: не все продається. Головним вважаю патріотизм, повагу і любов до держави, яку ти представляєш.

І тут мимоволі зачіпається політика. Пригадую події, коли на стадіоні в Донецьку з'являвся Янукович, як керівництво «Шахтаря» разом із присутніми торжествувало. Складалося враження, що присутніх на стадіоні нічого, крім Януковича, не цікавило. Ми говоримо про футбол, а яку ж позицію займала команда «Шахтаря» під час виборчих кампаній, коли було два кандидати в президенти — Ющенко і Янукович?

Порівнюю цю кампанію і згадую агітацію на Донбасі: усміхнений Янукович на всіх вулицях і вздовж усіх доріг, який обіцяв блага, і маса бруду проти Ющенка. Незважаючи на шалену антиющенківську агітацію, народ наш мудріший, у чому ми переконалися. Ми, група офіцерів запасу у відставці, були спостерігачами в Кіровоградській області. Потрібно було бачити, з якою радістю нас зустрічало залякане владою Януковича населення області. Складалося враження, що люди боялися навіть дихати, не те що висловити свою позицію. Незважаючи на шантаж, підкуп, залякування з боку команди Януковича, перемогу на нашому окрузі (Олександрія), та й не тільки, отримав Віктор Ющенко. Зазнавши поразки на виборах, команда Януковича робила все для того, щоб скомпрометувати Президента Ющенка, а шахтарський край у цьому активно їм допомагав.

Усі події, які відбувалися за президентства Януковича, було направлено проти патріотів України. Обікравши державу, Янукович зі своєю командою втік до сусідньої країни, залишивши мешканцям Донбасу війну. Зате Президент Ющенко, якого всі на Донбасі так боялись і не любили, надалі з нами, вболіває за Україну, за її народ. Це вже історія, і її усім нам, спортсменам, артистам, пересічним громадянам, слід знати і пам'ятати, що тільки любов до своєї країни, патріотизм, який зараз проявляють наші бійці на сході України, рятує в тому числі і стадіон «Шахтар», а не вороже ставлення один до одного, сприяють успіху. А про яку любов і дружбу з боку футболістів «Шахтаря» можна говорити, коли, як писала «Україна молода», по дорозі зі Львова до Києва «гірники» під проводом свого капітана спалювали динамівський гімн та ще й виклали це відео в інтернеті. А провокаційна заява перед зустріччю «Шахтар» — «Динамо» головного тренера «Шахтаря», що без перемоги над його командою чемпіонство «Динамо» буде неповноцінним!

Хочу порівняти перемогу в першості Англії маловідомої до цього часу команди «Лестер», яка стала чемпіоном, і спокійну реакцію головних тренерів знаменитих команд «Арсенал», «Манчестер Сіті» та інших на цю перемогу — ніяких образ. А далекий від футболу прем'єр-міністр Великобританії Девід Кемерон, як писала ваша газета, надав чітку і влучну оцінку перемозі «Лестера» і назвав її екстраординарною, але цілком заслуженою. То чому ж головний тренер «Шахтаря» вважає, що без перемоги над його командою «Динамо» буде неповноцінним чемпіоном? Цікава логіка.

Немає виправдання футболістам усіх команд, які поводять себе не по-спортивному. А головному тренерові збірної України варто нагадати, що немає незамінних футболістів, а є тільки незайняті. Останні ігри «Зорі», «Чорноморця», «Ворскли», «Дніпра» показали прекрасних виконавців. Тож поки що не все продається... ■

БОЖЕ Ж МІЙ!

Чи може чужий патріарх вказувати нам, за кого молитися?

Ми самі визначаємо, хто наші герої

Д. КОРЗУН

Славута, Хмельницька область

Як і багатьом народам світу, українцям випала нелегка доля, чималі труднощі на шляху здобуття своєї незалежності, державного суверенітету. Як засвідчує понад 300-літня історія, на цьому нелегкому шляху нам завжди перешкоджала сусідка Росія, правителі якої ніяк не хотіли залишити нас у спокої, дати змогу жити своїм вибором. Їхня опіка, відомо, дорого коштує нам. Це і революція, і братовбивчі війни, Голодомор, сталінські репресії, колгоспне кріпацтво, які призвели до непоправних втрат. На жаль, ця жадлива опіка і досі не полишає хитромудрих голів російських правителів. Що з цього виходить, ми бачимо на прикладі окупованого Криму і війни на сході України. Путін узяв за виправдальний аргумент слов'янське братерство і потребу «старшого брата» допомогти «молодшому».

У результаті Донбас перетворився на руїни, загинули тисячі, а ще більше людей, як військових, так і мирних, залишилися каліками. Аби відволікти нашу увагу від слов'янства, керівник Росії взявся вербувати і посилати на війну добровольців, окрім росіян, різних національностей — чеченців, удмуртів, бурятів тощо.

Символічним видався у Славуті День пам'яті героїв Крут: з ініціативи міської влади започатковано акцію «Свічка пам'яті», коли біля всіх пам'ятних знаків та меморіальних дощок, установлених на честь загиблих славутичан, засвітилися лампадки. Не минули і ЗОШ №1, де на підв'ї схилили голови містяни, а над ними полинули сумні мелодії. Небагато часу минуло відтоді, як встановили тут меморіальну дошку Андрію Повстюку — колишньому учневі школи, першому серед славутичан, хто загинув у зоні АТО. І от вмонтовано поряд ще одну пам'ять у граніті: невблаганна війна забрала життя Миколи Гончарука, який також навчався у цій школі.

Другого лютого місто Славута прощалося зі своїм земляком-героєм Володимиром Дроздом, старшим сином працівниці обласного ліцею-інтернату Марії Сергіївни Дрозд, який загинув на війні за Батьківщину 30 січня цього року, не доживши до свого 25-річчя.

Чорні задуми Путіна щодо України підтримує і московський патріарх, горезвісний Кирил. Переконався у цьому особисто, коли їздив у гості до своїх кумів у приміське село Улашанівка. У розмові з кумою спитав, чи ходить вона до церкви, чим завжди пишалася. І почув: «Не ходжу і ходити не буду відтоді, як наш батюшка сказав прихожанам, що московський патріарх Кирил заборонив настоятелям храмів УПЦ МП правити молебні за спасіння душ загиблих у Києві євромайданівців, мовляв, за бандитів не варто молитися. Я просто не розумію, як так можна. Ми вважаємо загиблих на Майдані своїми героями, а Кирил — бандитами. Немає в нього Бога!»

Кривава бійня на сході України триває. Москва час від часу посилає на Донбас свої фальшиві «гумконвої» без нашого дозволу, крадькома. «Старші брати» везуть у своїх фургонах «гарячі подарунки», щоб назавтра скинути їх на голови «молодших братів» і тим самим поставити їх на коліна. Не вийде! Бо, як сказав нам патріарх Філарет, правда і Бог на нашому боці. Тож і перемога буде за нами! ■

ПОЛІТПАРНАС

Мінні поля

Володимир КАІРА

Темрюк, Володарський район,
Донецька область

*Утік господар від війни,
А дім згорів дотла.
Одна лиш яблуня в саду
Весною зацвіла.
Червонобокий восени
На землю дощ впаде,
Тільки збирати дощ рясний
Господар не приїде.
На лан не вийдуть сіячі,
Не забринить земля,
Бо не пшеничні тут тепер,
А мінні поля.
В руїнах села, гинуть люди,
І, на біду, ніхто не зна,
Як дово на Донбасі буде
Чи то АТО, чи то війна...*

Батури́н — трагічна і велична сторінка нашої історії, столиця Мазепиної України. Якщо ваш сімейний бюджет не дозволяє відпочити за кордоном — не біда! Скільки чудових, цікавих і незнаних місць в Україні ви ще не відкрили для себе. Ті, хто ще не був у Батурині, ознайомляться з будинком Кочубея, палацом Розумовських, цитаделлю Батуринської фортеці, Покровською та Воскресенською церквами — місцями, які дихнуть історією. Буде цікаво.

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харківська область

■ ОЧЕВИДНЕ — НЕЙМОВІРНЕ

Царство німфей

Краса маленьких озерець і водяних лілій тут переплелися з глибоким сумом господаря. Природа не знімає, а притлумлює біль

«Дивлячись на зірки, намагаюся пізнати істину»

Причину втечі з Харкова на хутір Ємці пан Василь намагався пояснити, стоячи босоніж на березі одного зі своїх рукотворних озер. Для описання пережитих емоцій йому бракувало не слів, а відчуття того, що у будь-якої відвертості є певна межа дозволеного. А відтак поцестило дізнатися лише одне: 35 років тому, які є фактично половиною його життя, співробітник одного з харківських науково-дослідних інститутів покинув успішну кар'єру інженера й взявся створювати маленький домашній дендрарій. Вчинити так його підштовхнули особисті негаразди, які він передав однією короткою фразою: «Ну ви самі знаєте, як воно іноді в людини буває». Словом, це той випадок, коли пережите сублимується в творчість.

Придбаний наділ землі був вкритий болотами, бо там якраз повільно всихала річка. Довелося з одного місяця землю викопати, а в іншому нагорнути пагорб. На цьому підвищенні Гузенки збудували двоповерховий будинок, що завершується високим скляним куполом, де господар тримає справжній телескоп. «Дивлячись на зірки, намагаюся пізнати істину», — пояснив він ще одне своє захоплення, але подробиці розкривати не став. Мовляв, це інша, окрема, тема. Ми ж зараз говоримо про німфей.

Водяні лілії у Гузенків ростуть скрізь, бо невеликим озерець на подвір'ї немає ліку. Зібрати таку розкішну колекцію було непросто, тому що в радянські часи їх розводили лише в Нікітському ботанічному саду. Кілька екземплярів випросив у них, деякі привіз із за кордону. Наразі у пана Василя вже є півтора десятка видів цієї дивовижної квітки. Нові він виводить у невеликій саморобній теплиці.

Кольори водяних лілій тут вражають своєю різноманітністю — білі, жовті, рожеві, помаранчеві і навіть сині та фіолетові. Для того щоб захистити німфей від різних комах, господар розводить на озерах маленьких диких качок, які об'їдають шкідників на стеблах. У результаті виникла напрочуд живописна картина: над озером схилилися верби, під якими плавають птахи і красуються лілії, а навколо, скільки сягає око, ростуть висаджені паном Василем кедр, сосни, ялівці. Від квіток, що бовваніють посеред широкого зеленого листа, просто неможливо відірвати погляд. Вони заворожують не стільки красою, скільки своєю незбагненою енергетикою, тому здаються уцілілою децицією давно втраченого раю.

Озеро німфей.

«Знову за рибу гроші»

Про німфей складено чимало легенд, але найбільш зворушливою здається скандинавська. У ній прекрасна водяна німфа загинула через нерозділене кохання до холодного Гекулеса й перетворилася на прекрасну квітку. Мати її на власних водоймах сьогодні стало модним захопленням, тому в списку клієнтів пана Василя чимало відомих людей Харківщини. Ростуть його лілії також у ботанічних садах, Краснокутському дендропарку, у харківському парку Горького та водоймах місцевого зоопарку. На запитання: «Чи прибутковий цей бізнес», — господар невдоволено буркнув: «Знову за рибу гроші». Але розуміючи всю меркантильність світу, додає: «Витрати покривати вдається, але цей бізнес не надто прибутковий». До того ж селекціонер вирощує ще й зовсім «не ходові» екземпляри — ті, що квітнуть лише вночі, та лілії, розмір яких не перевищує грецького горіха.

Садиба Гузенків нагадує справжній живий куточок. Окрім згаданих качок, тут живуть дикі водяні курочки, пробігають вужі та їжаки, поселилися лисиці. Їхні малюки вилазять із численних нір і гасають невисокими пагорбами. А про птахів і говорити нічого. «До паркану я мене прикручені годівниці, — каже пан Василь. — Взимку я вивішую кілограмів 150 насіння і пшениці та чимало жиру, тому якого тільки птаства тут не буває! Цією турботою я спокують

Кобза, яка грала сама.
Фото автора.

бавши цю садибу, Гузенки висадили навколо майже 2 тисячі хвойних дерев. Але один із високопоставлених чиновників району взяв їх і вирубав. Невдовзі той чоловік потрапив у якусь страшну аварію й лишився без ніг.

Пан Василь до всього живого взагалі ставиться з особливим пієтетом. Можливо, саме тому йому вдалося пізнати цілющі

сином і дружиною, перетворюючи кожну болотисту сотку на придатний для життя простір. Але тільки з появою молодшого Богдана зелений світ відкрився колишньому інженеру якоюсь незбагненною магичною гранню. «Він був неймовірною людиною і багато чого мене навчив, — каже чоловік зі слезами на очах. — Щоправда, встиг передати лише децицію з того, що знав. Такі люди ніколи не розкриваються перед іншими повністю, бо їхні знання можуть вмістити лише одиниці. Усе це я створював для нього. Але...»

Вінтернеті поцестило натрапити на відеосюжет кількарічної давності, знятий під час відвідин цього помістя черговою «делегацією» журналістів. Дружина пана Василя Валентина розповідає гостям про всі етапи становлення їхнього «царства німфей», а навколо лунає якась прониклива і певною мірою навіть неземна музика. Зрештою відеокамера «доходить» до одного з великих вікон і фіксує незрячого юнака, що трохи відсторонено і напрочуд невиму-

шено грає на старому фортепіано. «Унікальний інструмент, — пояснив Василь Григорович. — Такого звучання не мають навіть ті, що в Оперному театрі». Виконання не менш унікальне, тому Богдан повинен був виступити у згаданому театрі з сольним концертом. За кілька днів до своєї смерті. Йому було усього 23. Три роки тому я помер разом із ним. Насправді мене тут немає», — каже згорьований батько.

Можливо, це якась містика, але велику родинну трагедію Гузенко-старший пов'язує з тим, що свого часу приніс у дім старовинну кобзу. Належала вона делегатові відомого «розстріляного з'їзду кобзарів», яких вивезли потягом під село Козача Лопань і знищили як «невиправний націоналістичний елемент». Якраз за цією історією був знятий нашумілий фільм «Поводир». Інструмент мені подарував машиніст того страшного поїзда, — розповів пан Василь. — На момент нашої зустрічі йому було вже 105 років. Кобза та лежала у нього під ліжком. Він розповів, що музикантів привезли до заздалегідь виритої ями, обробленої вапном. Розстріляли й засипали, аби не лишилося й сліду. Я не знаю, де той чоловік підібрав інструмент — у потягу чи біля братської могили, проте, коли я виявив до неї інтерес, він махнув рукою. Мовляв, забирай».

Гузенки запевняють: певний час дивна кобза сама грала вночі. «Це, напевно, дух її господаря являвся й перебирав струни, — припускає пані Валентина. — Але мелодію ми чули всі». Усе змінилось, як Богдан захопився музикою. За словами Василя Григоровича, юнак грав на багатьох інструментах — фортепіано, скрипці, гітарі, але жодного разу не взяв до рук кобзарський раритет. Більше того, просив батька, аби він тієї кобзи позбувся. «Я не послухав його, про що тепер страшенно шкодую, — сумно зітхає він, припускаючи неймовірне. — Можливо, Богдан був генетично пов'язаний із тими українськими характерниками і щось таке відчував...»

Чомусь на думку одразу спала ідея про реінкарнацію. Можливо, не випадково юнак після невдалої операції в 16 років втратив зір, аби повторити кобзарську традицію, але таке припущення має певний містичний присмак і здається просто неймовірним. Хоча що ми насправді знаємо про цей загадковий світ? Богдан, за словами батька, знав більше, ніж пересічна людина, але ці знання вкрай небезпечні. «Тільки перед смертю він мені зізнався, що розуміє усі мови, — каже пан Василь. — Чому мовчав? А тому що як тільки людина заявить про свої надзвичайні здібності, одразу стає мішенню темних сил. Витримати таке протистояння можуть лише одиниці».

Вдалося чи, навпаки, не вдалося справитися з цим Богдану, виграв він чи програв ту складну битву своєю ранньою смертю? Відповідь на це запитання пан Василь шукатиме до останнього подиху, тому складні філософські роздуми і водяні лілії стали сенсом його життя.

А містика нікуди не зникла. Для тих, хто коли-небудь слухає написану Богданом музику, вона й далі розливається у просторі, наповненому німфеями, ялівцями та молодими кедрми. Її чути навіть тоді, коли все навколо поглинає благоговійна тиша. ■

Гузенки запевняють: певний час дивна кобза сама грала вночі. «Це, напевно, дух її господаря являвся й перебирав струни, — припускає пані Валентина. — Але мелодію ми чули всі».

свій великий гріх — у молодості ходив на полювання. Це тепер уже добре розумію, що не мав права вбивати заради примхи чи особистого задоволення. Але, на жаль, багато речей вдається освоїти лише з роками».

Що таке гріх перед природою, Василь Григорович знає й завдяки іншій історії. Прид-

властивості природи, і він завоював репутацію ще й відомого травника. Кожна рослина для нього — це жива аптека, про властивості якої може розповідати годинами.

«Я помер три роки тому»

Своє помістя Василь Григорович облаштував зі старшим

■ АРТ-ПРОСТІР

«Доля» і свій шлях широкий

Творчість Юрія Скорупського підкорила Америку

Олена ШАПІРО, мистецтвознавець

«Майстер Золоті руки» — таке звання отримав наш співвітчизник за свої художні таланти, проте його діяльність досягла значно більшого розмаху, адже сьогодні ім'я Юрія Скорупського є символом універсальної творчості, що підкорила прихильників образотворчого мистецтва на обох континентах. Юрій народився в західноукраїнському містечку Рава-Руська в багатодітній родині, абсолютно далекій від елітарного світу образотворчого мистецтва. Його обдарованість, натхнення та впевненість у власних силах сприяли справжньому успіху, він здобув визнання у професійних арт-колах в Україні та Сполучених Штатах Америки, де згодом заснував Товариство художників «Доля».

Івано-Франківськ—
Москва—Львів—Чикаго

Важливим кроком у кар'єрі молодого художника стали роки навчання. Він закінчив три спеціалізовані на мистецтві заклади: спершу Івано-Франківське училище художньої різьби по дереву, потім Московський народний університет образотворчого мистецтва. Згодом — уже в 1987 році, під час навчання у Львівському державному інституті прикладного мистецтва, — Юрій Скорупський організує своїх однодумців-студентів і навіть деяких учителів в арт-групу під назвою «Доля». І дійсно, доленосно складається шлях українських митців — у 1989 році вони беруть участь у проекті з обміну досвідом між студентами Університету Медісон-Вісконсин (США) та студентами Львівського державного інституту прикладного мистецтва. Під час відвідань Сполучених Штатів наші митці показали свої творчі здібності на багатьох виставках, мали нагоду особисто познайомитися з американським світом мистецтва та творчістю митців із діаспори. За активну діяльність під час міжнародного обміну досвідом Скорупський нагороджений грамотою «Дружба народів» фундації «Мідфест».

Разом із кількома друзями та своєю дружиною, обдарованою мисткинею Ерікою, Юрій приймає рішення збудувати нове життя у Чикаго. Далі головним завданням молодих митців є адаптація в країні, що живе за іншими правилами та керується принципами жорсткої конкурентної боротьби — лише віра, власний ентузіазм і талант стають запорукою виживання в США. Юрій не тільки пише картини, а й готує публікації про своїх друзів із «Долі», шукає можливості співпраці з музеями та галереями, приймає замовлення на станкові твори та монументальні розписи у церквах, побудованих діаспорою. З 1993 року він бере активну участь у групових та персональних виставках, також організує мистецькі аукціони в «Українському інституті модерного мистец-

тва» міста Чикаго.

Важливо те, що Юрій постійно тримав міцний зв'язок із Батьківщиною — його імпресіоністичні краєвиди зберігаються в колекції Львівського художнього музею ім. Андрея Шептицького та у Рава-Руському музеї, у приватних українських колекціях та численних збірках в Естонії, Польщі, Чехії, Німеччині, Канаді, Великій Британії та США. Про доробок митця писали поважні видання: журнал Національної спілки художників України «Образотворче мистецтво», American Art Review Magazine, Southwest Art Magazine та інші. Світова спадщина та досвід інших майстрів значно вплинули на його особистий світогляд: за останні роки він зібрав власну колекцію картин сучасних художників і класиків світового та українського мистецтва.

Розписи церков і «польові красуні»

Саме в живописі нам відкривається справжня натура митця — його романтичність і здатність до ідеалізації краси жінки та природи, романтичне сприйняття всіх особливостей, миттєвостей швидкоплинного життя. Колористичний дар Юрія можна оцінити в серіях краєвидів, де митець щиро надихається красою західноукраїнського степу, карпатських лісів, а також американського озера Мічиган та узбережжя Флориди. Він із захопленням пише розкішні панорами із зображенням квітучих водяних лілій, що відзеркалюються у воді. Пензель майстра віртуозно та впевнено дописує форму ніжних квітів, що її спершу утворено за допомогою мастихіну. Кольорові імпровазації дарують глядачам свіжі й життєрадісні пейзажі: у пастельних тонах Юрій зображує пейзажі з Гудзоною затокою, гори в Санта-Барбарі, експресивно змальовує скелі на узбережжі Каліфорнії.

Проте, як це не дивно для чоловіка, найулюбленішим, головним персонажем його картин завжди залишаються квіти: витончені іриски та палаючі червоні маки, а

інколи — навіть і зовсім прості «польові красуні». Характерно, що навіть в Америці, на такому далекому від нас континенті, він продовжує з натхненням писати суто українські мотиви: ранок на полі з пшеницею, ромашки на лісовій галявині, сумний і похмурий, майже повністю занесений снігом ліс зі старими ялинами в Карпатах. Художній дар Юрія Скорупського сформувався в Україні, розвивався в Америці, а найкращі зразки свого творчого доробку він демонстрував на численних виставках в обох країнах.

Для багатьох українських художників його ім'я є символом не лише професійних досягнень, а й надзвичайної любові до своїх колег: ніхто навіть не згадує, як важко було йому самому в перші роки творчості, але коли наша країна поступово виходила з кризи за часи перебудови та в перші роки нашої Незалежності, Юрій щиро допомагав нашим митцям, які перебували в дуже скрутному фінансовому становищі: дарував фарби, пензлі, арт-альбоми, навіть продукти та лікарські засоби, щиро опікувався долею не тільки художників, а й їхніх близьких. Він допомагав й у творчому плані, організовував групові та персональні виставки для обдарованих живописців, графіків та скульпторів по музеях та галереях за кордоном, даруючи надію в ті часи, коли ніхто інший неспроможний був це зробити. І сьогодні, коли вже минув певний час, стає зрозумілим, яким насправді непростим був шлях Юрія: адже з юності він покладався тільки на себе, не маючи протекцій, грошей, родинних зв'язків — самотужки, своєю вірою, терпінням, працьовитістю та здатністю зрозуміти іншу людину він торував професійний шлях у майбутнє, став поважною і шанованою людиною, яка завжди готова підставити плече другу, або навіть і незнайомій людині, яка опинилася у скрутному становищі.

Сьогодні його багаторічна діяльність має для українців велику цінність та викликає щире повагу до його особистості. Юрій Скорупський є учасником Художньої колекції міста Чикаго та почесним членом американської Спілки художників-живописців, почесним членом Національної спілки художників України, його ім'я внесено до американської енциклопедії видатних професіоналів, а також у національний довідник Who is Who. Внесок пана Скорупського в духовну скарбницю також заслуговує на пошану, адже митець розписав українську греко-католицьку церкву Непорочного зачаття Св. Діви Марії (в Пейлс-Парку, США). У православної церкви Святої Трійці в Чикаго він допоміг оновити фрески у кіотах, створив сюжети «Христос у Гефсиманському саду» та «Воскресіння дочок Іоїра» та відтворив деякі дерев'яні різьблені предмети церковного начиння для богослужіння — Юрій отримав за свої професійні навички золоту медаль і почесне звання: «Майстер Золоті руки». ■

■ ВИСТАВКА

Предки виходять із тіней

Надихатися магією Карпат і розкривати секрети легендарного фільму Сергія Параджанова можна у Львові

Містика «Тіней...»

Дар'я БАВЗАЛУК

У Львівському палаці мистецтв працює виставка «Тіні забутих предків», присвячена легендарній стрічці Сергія Параджанова. Основний меседж, який уже сповна відчули у Києві, де пересувний грандіозний проект показували раніше, — ода таланту народу і митців. Показ унікальних артефактів, залучення предметів із приватних та музейних колекцій, численні інтерв'ю зі свідками кінопроцесу та мультимедійність експозиції сприяють якомога повнішому заглибленню у світ «Тіней...».

Куратор виставки Павло Гудимов каже: «Перша причина проведення виставки у Львові — історична. Після скандального показу фільму в кінотеатрі «Україна» в Києві прем'єрний показ у Львові так і не відбувся. Друга — те, що Львів має великий виставковий центр, який може вмістити настільки масштабну експозицію. Я був би щасливий, якби така виставка стала музеєм одного фільму. Він давно вже потрібен Україні. Мистецький проект — це велике комунікаційне поле. На відкритті були присутні посол Франції, мер Чернівців, директор кінофестивалю з Канади, куратори з Польщі та Австрії. Після цієї виставки народяться нові ідеї. Як на мене, їздити потрібно не лише Україною, а й за кордон. Показувати, що ми думаємо, ми емоційні і можемо комунікувати мовою культури, а не лише політики».

Виставку розмістили у дев'яти залах Палацу мистецтв. Вхід до кожного закритий тканиною з льону, аби глядач відчув перехід — ніби між двома світами. В експозиції вперше представлено розкадрування, зроблені Сергієм Параджановим, які зберігалися півстоліття в особистому архіві Володимира Луговського — другого режисера фільму. Є невідомі роботи Георгія Якутовича — художника фільму, фотографії та свідоцтва Тіберія Сільваші, який у студентські роки був волонтером на зйомках картини. Основним експонатом виставки є інсталяція «Реінкарнація» сучасного митця Антона Логова. Автор роботи розповідає, що намагався долучити-

ся до проекту саме з позиції сучасного візуального мистецтва. В центрі інсталяції — автентична гуцульська хата, яку привезли з Верховини. Їй близько 50-70 років.

Ідея провести виставку з'явилася у кінокритика Андрія Алферова. Потім відбулося ґрунтовне дослідження та розпочався процес. У команді працюють чотири куратори і ще близько 160 людей.

«Проект вражає своєю масштабітністю та ідейною насиченістю, — зазначила директор департаменту з питань культури, національностей та релігій Львівської ОДА Христина Береговська. — Адже довкола стрічки автори проекту вибудували цілий ареал дотичних смислів, які так чи інакше відтворюють атмосферу, етнографію та побут Карпат. Унікальні також розкадрування сцен фільму, зроблені Параджановим».

На виставці «Тіней...» можна було зустріти композитора Мирослава Скорика — він творець музики до фільму. «Я радий, що долучився до цього визначного фільму. От і зараз долучився до події, яка вшановує цей твір. Із творців фільму чи тих, хто був задіяний, залишилися лише двоє — Кадочникова (Лариса Кадочникова — виконавиця головної жіночої ролі Марічки) та я. Всі інші відійшли у кращий світ. Наша робота дала чудові результати. Щасливий, що і в Києві, і у Львові відбулася така чудова реінкарнація фільму», — каже народний артист України Мирослав Скорик.

Виставка триватиме у «фестивальному» форматі: окрім експозиції, можна відвідати кінопокази, кураторські екскурсії та «круглі столи». Львів'ян запрошують зануритися в унікальну атмосферу, в якій створювали стрічку. Крок за кроком прожити непрості 60-ті, надихнутись магією Карпат та відчутти свою причетність до унікальної пам'ятки української культури можна до 17 липня. Вхід — 20 грн. В останній вікенд проекту, 16 та 17 липня, відбудеться подія у форматі ночі в музеї — «Тіні забутих предків. Ноктюрн».

Побачити виставку після Львова можна буде в Одесі та Дніпрі. ■

■ ДІЙОВІ ОСОБИ

Найтонші вібрації душі ліричного сопрано

Народна артистка України Валентина Степова почала співати з мамою з трьох років, а славнозвісна Євгенія Мірошниченко давала їй професійні уроки

Тетяна ОЛІЙНИК, Валентина САМЧЕНКО

Так склалося, що виконавиця провідних партій Національної опери Валентина Степова нині працює солісткою Академічного ансамблю пісні і танцю Національної гвардії України. Як і в театрі, маючи ліричне сопрано, співає переважно класичні твори, а ще таку музику, яка піднімає дух військовим. Нещодавно в її репертуарі з'явився твір української композиторки Лілії Остапенко «Матерям України», який співакча вважає знаковим у своїй творчій долі, адже сама належить до тисяч українок, які чекали і чекають своїх дітей із війни...

Наша радість — Іоланта

■ Пані Валентино, уже кілька років ваша творчість протікає у «військовому» середовищі. Мабуть, не раз виступали перед військовими Національної гвардії?

— Я постійно перед ними виступаю.

■ Ваш син служив в АТО. Як він потрапив на війну?

— Коли відбулася анексія Криму, Артем пішов у військкомат і попросив: «Як тільки почнете мобілізацію, повідомте мене — я готовий піти у військо». Так він опинився серед перших мобілізованих. Свого часу Артем служив у славній 95-й аеромобільній бригаді у Житомирі.

■ Дехто з матерів ховає своїх дітей від війни всілякими правдами і неправдами, а як ви відпустили сина?

— Я так вихована: батьки вчили мене тому, що батьківщина і родина для людини мають бути священними поняттями. Так само ми з чоловіком виховували свого сина. Коли він мене поставив перед фактом, що йде у військо, як я могла сказати йому: «Тільки не ти, синочку!»... Якби я вміла воявати, то, мабуть, так само вчинила б. Та я за своєю природою зовсім не воїн... Тож вибору у нас тоді не було, ми розуміли, що це наш хрест.

■ Ваша родина поповнилася: у Артема нещодавно з'явилася донечка. Їй уже незабаром буде дев'ять місяців. Ви, напевно, уже даєте їй слухати гарну музику?

— Безперечно, це велика вірада для всіх нас — народження онучки. Артем вважає її появу нагородою за все пережите на війні. Її назвали Іолантою. Не сприймайте це як данину відомому творові Чайковського. Коли Артем з дружиною підбирали ім'я для дочки, вони мали одне прагнення: аби це ім'я випромінювало якомога більше позитиву. Дівчинка — для нас усіх велике щастя. І вона із задоволенням слухає, зокрема, і класичні тво-

Валентина Степова.

ри. Я часом спостерігаю за її реакцією — слухає немов заворожена, а коли звучать твори, які їй особливо подобаються, вона завмирає...

«Співала», коли ... пропав голос

■ Свого часу ви пішли з Національної опери України. Ваші шанувальники переживали, бо ходили туди на деякі вистави саме тому, що провідні партії співали саме ви, зокрема у таких спектаклях, як «Травіата», «Севільський цирульник», «Богема»...

— Я дуже вдячна усім, хто ходив в оперу слухати мене. Так, я не змогла працювати на одному місці все своє життя. А кожному театру важливо, щоб артист завжди був на місці. На той час я дуже багато і активно працювала, мала гастролі як по Україні, так і за кордоном. А в театрі зіштовхнулася з інтригами, які мене дуже засмучували. Одна історія виявилася для мене просто фатальною. Якось я дуже захворіла, у мене була висока температура — більше 38. І тут зранку мені телефонують: «Валентина, ви сьогодні вечером поете «Травіату». Я перепитую: «Чому раптом? Сьогодні ж оголошено іншу виставу?» Мені відповідають: «Да, повинен быть другой спектакль, но героиня заболела, у нее с глазом что-то случилось». Я намагаюсь відмовитись, кажу: «Я не можу співати, у мене горло закладене, навіть звуку немає». Але, все ж, мене тоді вмовили. Це зараз я думаю: яка ж я була нерозумна, боялась сказати «ні» навіть тоді, коли голосу не було...»

■ Як же ви співали?

— На жаль, голос до вечора не з'явився, і я не співала, а як кажуть «шелестіла». Після цього в театрі пішла чутка, що у мене немає голосу. Звичайно, звідки він міг взятися, коли було хворе горло.

■ В одному інтерв'ю ви зізналися, що дуже любите співати перед багатотисячними аудиторіями...

— Я люблю співати на стадіонах, великих площах, у великих залах. Хоча камерні виступи теж обожаю. Тому що живе акустичне виконання найприродніше.

■ Ви маєте надзвичайну манеру виконання. Що для вас значить красивий спів?

— Це не сила звуку, що переважно присутне у нашій вокальній школі. Переломним моментом для мене стала серія сольних концертів в Австрії. Побувавши на батьківщині класичної музики всього світу, я змінила ставлення до голосу. А до того я, як і більшість молодих співаків, була захоплена звукоутворенням, дбала про те, аби нота гарно прозвучала, не приділяла достатньої уваги змісту того, про що співала. Найперше в Австрії на мене вплинув рівень глядачів, які по-іншому, ніж у нас, сприймають музику: там цінуються найтонші вібрації душі, які співак дарує своєму слухачеві.

■ А як ви ставитеся до «модної» чи «немодної» музики? Чому зараз популярні абсолютно примітивні тексти?

— Та тому, що це вигідно тим, хто пропагує... пиво, горілку, цигарки. Безперечно, та примітивна музика стоїть в одному ряду з цими страшними явищами.

■ ДОСЬЄ «УМ»

Валентина Степова народилася 13 червня 1963 року у м. Полонному Хмельницької області. Закінчила музичну школу за класом скрипки, згодом — відділ хорového диригування Хмельницького музичного училища. 1982 р. — стала студенткою Київської консерваторії. 1989 р. — лауреат телеконкурсу «Нові імена». 1991 р. — дипломант Міжнародного конкурсу оперних співаків ім. Соломії Крушельницької. 1993 р. — солістка Національної опери України. 1995 р. — заслужена артистка України. 1998 р. — переможець Всеукраїнської акції «Золота фортуна» у номінації «Зірка української опери». 1999 р. — народна артистка України. Із 2012 р. — солістка Академічного ансамблю пісні і танцю Національної гвардії України.

«Обожнювала Євгенію Мірошниченко»

■ Усі професійні співаки проявляють свої таланти дуже рано. Напевно, і вам щось цікаве мама розповідала?

— Так, вона говорить, що я почала співати, коли мені було півтора року. А коли минуло три, то ми удвох із нею уже співали народні пісні: вона нижнім голосом, я — верхнім.

■ Ви рано почали мріяти про те, що станете співачкою?

— Ні, була альтернатива. У підлітковому віці дуже хотіла стати лікарем. Жодної передачі «Здоров'я» по головному радянському телеканалу не пропустила. Дуже уважно вичитувала всі рецепти в журналах, в яких описувалися різні лікарські трави.

■ Вашим педагогом у консерваторії була славнозвісна Євгенія Мірошниченко. Які життєві і професійні уроки ви отримали від неї?

— Для мене було великим щастям потрапити до класу Євгенії Семенівни. Найперше, я захоплювалася її працелюбством. Як же самовіддана вона з нами займалася! Уроки тривали стільки, скільки вона вважала за потрібне. Я її не просто любила — обожнювала! Намагалася ходити на всі її концерти. І завжди уважно спостерігала, як вона себе поводить: на сцені, за лаштунками та й у повсякденному житті.

■ Вона мовчала перед спектаклем?

— Ні, якраз розмовляла. А я, навпаки, не люблю говорити перед виступом, мені треба дуже концентрувати свої сили.

■ Розповідають, що Євгенія Мірошниченко ставилася до своїх студенток як до рідних дочок?

— Це правда. Вона завжди старалася підтримати. Та одного разу я на Євгенію Семенівну образилася. Звернулася тоді до неї по допомогу і не отримала її. У відповідь на моє прохання вона сказала: «Буде краще, коли ти в житті все будеш робити сама». Ті її слова я зрозуміла лише через кілька років, коли потрібно було справлятися з різноманітними — і життєвими, і професійними — ситуаціями самостійно. Так, тепер я згодна з нею: як це важливо, аби людина вміла сама собі давати раду, сама творила своє життя, а не чекала, що це за неї зроблять інші. ■

■ ПРОЕКТИ

«Із мене проходить шлях від війни до миру»

Меценат Ігор Янковський нагородив переможців конкурсу дитячого малюнка

Мар'яна Гузар

Нещодавно в Києві збиралися юні художники зі всіх регіонів України, щоб підбити підсумки IV Всеукраїнського конкурсу дитячого малюнка «Україна: Шлях до миру!». Четвертий рік поспіль організатором наймасштабнішого конкурсу дитячого малюнка — Благодійний фонд Ігоря Янковського «Ініціатива заради майбутнього».

Цьогоріч у конкурсі взяли участь 485 юних митців, вік яких від 5 до 17 років, вони надіслали понад п'ятсот малюнків. Найактивнішими були діти з Києва, Дніпропетровської, Одеської, Житомирської, Миколаївської та Донецької областей.

«Усе, що ми робимо протягом останніх

чотирьох років у рамках Конкурсу дитячого малюнка, присвячене молодому поколінню українців. «Україна: Шлях до миру!» через очі дітей, через їхні малюнки доносить до всього світу образ України, який ми всі плакаємо в наших серцях. У попередні роки виставка робіт переможців та фіналістів конкурсу вже побувала у Бельгії, Польщі, Франції та Сполучених Штатах Америки. І ми надалі будемо намагатися демонструвати роботи конкурсантів, щоб весь світ дізнався про Україну не з екранів телевізорів, а з цих чудових малюнків!» — розповів ініціатор проведення конкурсу, меценат Ігор Янковський.

Оцінювати роботи талановитої молоді доручили як професійним художни-

кам, так і юним митцям, які вже встигли про себе гучно заявити. До журі конкурсу увійшли художниця Олеся Джураєва, художник та книжковий графік Кость Лавро, фіналістка II Всеукраїнського конкурсу малюнку «Моя мирна Україна» Янна Дубнікова та юна австралійка Аеліта Андре, визнана наймолодшою художницею світу на рахунок якої є 9 персональних виставок та численні нагороди. «Всі малюнки були настільки відмінно виконані, що мені було дуже важко вибрати перші місця, бо кожен малюнок по-своєму оригінальний та виражає емоційний стан митця», — сказала Аеліта, звертаючись до фіналістів конкурсу та їхніх батьків.

Під час церемонії нагородження було

озвучено імена 40 призерів у 13 різних номінаціях. Наймолодшим переможцем конкурсу у віковій групі 5-8 років став Денис Потобенко, автор малюнку «Патріотичний равлик». У віковій групі від 9 до 13 років перемогу здобула Анастасія Міщанова, малюнок якої «З мене проходить шлях від війни до миру» сколихнув серця всіх членів журі.

Найстаршою переможницею конкурсу у віковій групі від 14 до 17 років стала Богайчук Наталія, автор малюнка «Радість материнства». Всі фіналісти конкурсу, як і в попередні роки, отримали цінні нагороди. А переможці поїдуть на 10 днів до Одеси на індивідуальні курси від Мистецького центру «Аурум» з майстер-класами та заняттями, де юні митці зможуть освоїти нові тех-

Ігор Янковський вручає нагороду фіналістці конкурсу.
Фото Василя ОСАДЧОГО.

ніки малювання.

Усі роботи молодих художників відображають їхні прагнення та надії: на мирне небо, посмішки на обличчях їхніх рідних та друзів, на процвітаючу Україну. Для всіх охочих в «Українському домі» до 9 липня буде діяти експозиція робіт фіналістів та переможців конкурсу. ■

■ ЄВРО-2016

Креатив проти «бундесмашини»

Після виграшу «дострокового фіналу» на чинних чемпіонів світу очікує ще один подібний поєдинок

Григорій ХАТА

Що менше днів до фінального поєдинку Євро-2016, то все більш реалістичними виглядають прогнози експертів, котрі перед стартом турніру називали збірну Німеччини найімовірнішим його переможцем. Силу «бундесмашини» визнає й наставник французів Дідьє Дешам, підопічним якого доведеться зустрітися з командою Йоахіма Льова в півфіналі домашнього ЧС: «Поза сумнівом, збірна Німеччини — краща на турнірі. Але ми теж міцні горішки й у наступному матчі з чемпіонами світу будемо битися до останнього».

Попри те, що фаворитський статус німецького колективу ні в кого не викликає сумнівів, списувати з чемпіонських рахунків господарів Євро-2016 не варто. Їхній головний аргумент у протистоянні з чинними чемпіонами світу — перевага домашнього майданчика. Натхненні своїми уболівальниками, «триколірні» на домашніх турнірах завжди демонструють видовищний та змістовний футбол.

Так було на переможних для «галлів» чемпіонатах Європи-1984 та чемпіоната світу-1998.

Пристойно виглядають французи й на цьогорічному Євро, хоча й не мають у своєму складі зірок калібру Мішеля Платіні

Статус дебютанта Євро не завадив збірній Ісландії продемонструвати зрілий футбол.
Фото з сайту УЄФА.

чи Зінедіна Зідана.

Хай там як, але нинішнє скликання французької збірної також не позбавлене масштабних особистостей. Після феєричної головної феєрії, влаштованої підопічними Дешама у чвертьфінальному поєдинку проти Ісландії, в лідери бомбардирської гонки ЧС-2016, маючи в активі чотири влучні «постріли», вийшов півзахисник «триколірних» та мадридського «Атлетико» Антуан

Грізмманн. А по три голи на своєму рахунку мають ще двоє французьких збірників — Олів'є Жиру з «Арсеналу» та Дімітрі Пайє з «Вест Хему». Саме завдяки потужній креативній думці останнього збірна Франції може сподіватися на успішне протистояння з непохитними німецькими футболістами. Власне, за п'ять матчів, зіграних на Євро, збірна німецьких «гренадерів» («бундесмашина» має в своєму складі най-

вищих та найважчих футболістів ЧС-2016) пропустила лише один м'яч, який, до того ж, був забитий італійцями у чвертьфіналі з пенальті.

Протистояння Німеччини та Італії багато хто називав достроковим фіналом. Їхній поєдинок і справді вийшов достойним — у драматичному трилері німці вперше в історії великих футбольних турнірів змогли перемогти «Скуадру Адзурру». Проте подіб-

■ ТАБЛО

Чемпіонат Європи. Чвертьфінали.
Польща — Португалія — 1:1 (по пен. — 3:5; Левандовський, 2 — Саншес, 33),
Уельс — Бельгія — 3:1 (Уільямс, 31; Роб сон-Кану, 55; Воукс, 86 — Найнголан, 13),
Німеччина — Італія — 1:1 (по пен. — 6:5; Озіл, 65 — Бонуччі, 78 (пен.)),
Франція — Ісландія — 5:2 (Жиру, 12, 59; Погба, 20; Пайє, 43; Грізмманн, 45 — Сігторссон, 56; Б'ярнасон, 84).
***

Півфінальні пари: Уельс — Португалія, Франція — Німеччина.

ною гучною афішею можна нагородити й півфінальну дуель німців та французів — на думку букмекерів, наразі саме ці дві команди мають найбільше шансів на тріумф.

Щодо іншого півфіналу, то в ньому очікується своєрідне «галактичне» дербі за участі двох зірок мадридського «Реалу». З одного боку — португалець Кріштіано Роналдо, з іншого — валлієць Гарет Бейл. Обоє футболістів у нинішньому сезоні виграли клубний чемпіонат Європи, відтак не дивно, що дух переможців «поселився» й у їхніх національних збірних. Примітно, що на шляху до півфіналу ЧС збірна Португалії не виграє ще жодного поєдинку в основний час. Утім на турнірах подібного рівня однієї лише майстерності, щоб големими руками взяти невідступну фортецю, буває просто замало. Упевненості та холоднокровності, з якою молоді «європейські бразильці» виконували 11-метрові удари в матчі з поляками, можуть позаздрити досвідчені майстри. А успішні виступи дебютантів Євро — валлійців та ісландців — узагалі заслуговують на окрему розповідь. ■

Олексій ПАВЛИШ

Останніми роками український футбол переживає не кращі часи: дозволити собі в міжсезоння закордонне турне можуть не всі, та й про можливість здійснення гучних трансферів доводиться забути. Через брак коштів тепер українські клуби змушені підписувати вільних агентів та брати гравців в оренду.

Економіти тепер намагаються й гранди. Приміром, якщо раніше «Динамо» проводило два повноцінні закордонні збори, то тепер вони обмежилися одним. Підготовці до нового сезону в австрійському Тіролі передували заняття на клубній базі в Кончі-Заспі. У спарингах «біло-сині» вже встигли обіграти ковалівський «Колос» та донецький «Олімпік», а, загалом, перед початком нового сезону чинний чемпіон проведе ще чотири контрольні матчі. Означили динамівці свою активність і на трансферному ринку. Вони вже підписали двох нових гравців: экс-нападника «Шахтаря» Олександра Гладкого та півзахисника Артема Громова, який у минулому сезоні захищав кольори полтавської «Ворскли». Водночас команду залишили Яковенко, Петровіч та Велозу, з якими «біло-сині» не продовжили контракти.

Головна новина з табору «Шахтаря» — заміна головного тренера. Як відомо, на місце Луческу прийшов португалець Паулу Фонсека. Новий наставник «гірників» вирішив провести збори в Нідерландах, узявши на них і футболістів, які минулого року грали за інші клуби на правах оренди. Донецчани уже завершили перший етап підготовки, зігравши на голландських полях чотири матчі. Після останнього поєдинку з місцевим «Вітессом» (0:2) Фонсека визначився з гравцями, які пропустять другу частину збору. Як пише офіційний сайт «гірників», до України повертаються Воловик, Петряк, Соболь, Сарнавський і Коробенко.

Опинившись під шаленим борго-

■ ПРЕМ'ЄР-ЛІГА

Фінти з боргами

З урізаними бюджетами та скромними апетитами вітчизняні клуби готуються до нового чемпіонату

Після багаторічної перерви в Полтаві знову готуються до єврокубкових поєдинків.
Фото прес-служби ФК «Ворскла».

вим тиском, зовсім іншого характеру проблеми нині змушений вирішувати бронзовий призер минулого чемпіонату — «Дніпро». Хоч що б говорило керівництво стосовно світлих перспектив, клуб уже масово покидають гравці: чемпіонат Греції поїхали підкорювати Чигринський, Шахов та Матос, згодом до них може приєднатись і Гуйє. Бразилець Матеус переїжджає до Ки-

таю, а Едмар продовжить кар'єру в одному з індійських клубів. У команді поки залишаються українські лідери: Безус, Ротань та Зозуля, але й останні двоє вже думають про закордонні чемпіонати, зважаючи на піврічні дискваліфікації від ФФУ. Приміром, Ротанем, за чутками, активно цікавиться німецький «Вердер», а Зозуля вже навіть вів переговори із грецьким ПАОКом.

Нагадаємо, що про своє бажання залишити Україну нещодавно заявив Артем Федецький. У відставку подав і головний тренер «Дніпра» Мирон Маркевич, на місце якого призначили Дмитра Михайленка. З огляду на заборону проведення трансферів, новому очільнику «дніпрян» доведеться зробити ставку на доморощений «молодняк».

Активно готуються до нового сезону й команди, які разом із «Шахтарем» та «Динамо» отримали право виступати в єврокубках. Усі три клуби — «Олександрія», «Зоря» та «Ворскла» — свої збори проводять у Словенії. «Жовто-чорні», вже підписали экс-карпатівця Гітченка та орендували динамівця Цурикова. Луганчани, котрі цього року вперше зіграють на груповому етапі ЛЄ, насамперед прагнуть зберегти своїх лідерів. Контракти з четвертою командою минулого чемпіонату продовжили Каменюка та Чайковський. Тренується разом із командою і Караваєв. А от «Ворскла» шукає підсилення. Замінити Громова має Кобахідзе, який днями уклав із полтавцями дворічну угоду. До Полтави також перебралися Шуст та Голодюк.

Варто відзначити й досить успішну трансферну кампанію «Карпат», котрі вже друге літо поспіль продають молодих гравців до топ-чемпіонатів. Минулого року до іспанської «Севільї» перебрався Мар'ян Швед, а цього разу підкорювати Прімеру поїхав Олексій Гуцулак — за його річну оренду «Вільярреал» не пошкодував півмільйона євро. За таку ж суму перейшов до «Людогорця» Ігор Пластун. Примітно, що «леви» й досі не можуть знайти нового наставника — Олег Лужний не зміг домовитися з керівництвом львів'ян, а Валерій Яремченко в кріслі керманіча пробув лише два тижні. Анатолій Чанцев, який зараз виконує обов'язки головного тренера, теж, не виключено, може покинути команду.

Нагадаємо, що 26-й чемпіонат України з футболу стартує 23-го липня. У ньому вперше зіграють 12 команд. ■

«Олімпіада для мене найважливіше змагання, навіть важливіше за турніри «Великого шолому». У моїй країні саме Олімпійські ігри відомі і популярні. І я дуже хотіла б принести для моєї країни першу олімпійську медаль в тенісі».

Григорій ХАТА

Історій, коли в одній мегапотужній команді другому пілоту доводилося покійно погоджуватися з роллю покійного «григорі», у «Формулі-1» можна пригадати чимало. Приміром, у «Феррарі» тили легендарного Міхаеля Шумахера свого часу надійно захищав Рубенс Барікелло. Пізніше у «Скудерії» з роллю «вічно другого» був змушений миритися інший бразилець Феліпе Масса. Упродовж усього періоду тріумфального перебування Себастьяна Феттеля в «Ред буллі» ковтати пил, рухаючись позаду свого партнера по стайні, довелося австралійцеві Марку Уебберу.

А от німцю Ніко Росбергу роль «Санчо Панси» не до вподоби. Попри те, що на його «Мерседесі» стоїть відеокамера жовтого кольору — атрибут другого номера команди — він уперто гне свою лінію. Захопивши на старті сезону лідерство в загальному заліку чемпіонату світу, німець не бажає без боротьби пропускати нагору першого пілота «Мерса» Льюїса Хемілтона. Останнього просто так схилити голову не дозволяють амбіції та статус триразового чемпіона світу.

За відсутності будь-якої конкуренції між командами-учасницями «Ф-1» 2016 року, протистояння, що зародилося всередині «Мерседеса», надає нинішньому чемпіонату

■ «ФОРМУЛА-1»

«ПОВНИЙ» КОНТАКТ

Уже не перший раз представники «Мерседеса» для з'ясування стосунків використовують «силу»

Пілоты найсильнішої команди «королівських» перегонів не бажають поступатися лідерством.
Фото з сайта formula1.kiev.ua

бодай якусь спортивну привабливість. Водночас далеко не всім подобається поведінка іменитого Хемілтона, через неоптимальність якого вболівальни-

кам доводиться спостерігати за не зовсім спортивною поведінкою пілотів «Мерседеса».

Власне, у «королівських» перегонах «буцатися»

на трасі не прийнято. Утім подібного роду дії вже не перший раз дозволяють собі гонщики найсильнішої команди чемпіонату. Не дивно, що про-

цес нагородження переможця Гран-прі Австрії на автодромі «Шпільберг» супроводжувався свистом. Так уболівальники «вітали» Льюїса Хемілтона, котрий, «перештовхавши» на останньому колі перегонів свого партнера по команді, зумів відібрати у нього перемогу. І дарма, що винуватцем тієї аварії, через яку Росберг утратив не тільки лідерство, а й передне антикрило, швидкість та, зрештою, місце на п'єдесталі, стюарди назвали саме німецького пілота, наклавши на нього десятисекундний штраф. Вочевидь, фанатам «Ф-1» не сподобалася поведінка Хемілтона, котрий, можна сказати, спровокував сутичку, пішовши на ризикований обхід.

«Я тут, щоб перемагати. А те, що вони (уболівальники) свистять, так це їхні проблеми», — відрізав Льюїс. Завдяки перемозі в Австрії його відставання від Росберга скоротилося до 11 очок. Загострилася боротьба й за третє місце в загальному заліку пілотів. Скогиставшись сходом свого партнера по «Феррарі» Феттеля, на боліді якого під час перегонів вибухнуло заднє праве колесо, Кімі Райкконен — бронзовий призер Гран-прі Австрії, зрівнявся з останнім за кількістю набраних очок. Ну а другим учасником призової трійки на «Шпільберзі» став юний пілот «Ред буллу» Макс Ферстаппен. ■

■ ТЕНІС

Шанс для резервістів

Як і Джокович, надовго затриматися на трав'яних кортах Уїмблдону українські тенісисти не змогли

Григорій ХАТА

Однією з «родзинок» третього в сезоні турніру з серії «Гранд слем» — Уїмблдону — вважається нехарактерний для інших «шлемів» день відпочинку. Зазвичай у першу неділю турніру в передмісті Лондона влаштовують «фієсту» з вершками та полуницею, проте цього разу через затяжну дощову погоду організаторам замість десерту довелося займатися «зведенням» ігрового календаря, котрий серйозно постраждав через негоду. Загалом, трансформувати вихідний день у робочий організаторам Уїмблдону доводиться не так часто — нинішня спроба «наздогнати розклад» стала четвертою в історії знакових змагань.

Так само за неочікуваним сценарієм розгорнувся й чоловічий одиночний турнір, де вже на третьому бар'єрі спіткнувся головний його фаворит — найсильніший тенісист планети, серб Новак Джокович.

Думається, після виграшу чотирьох поспіль «шлемів» Ноло всерйоз замислився над можливістю виграшу «Великого шолому». Утім, схоже, «перегорів». І сенсаційно, в третьому колі, програв американцеві Сему Куеррі — 6:7, 1:6, 6:3, 6:7. Примітно, що Джокович вперше з 2009 року не зумів дістатися до чвертьфіналу «мейджора». «Виліт Новака — сюрприз і шанс для мене та Анді Маррея», — заявив титулований Роджер Федерер, у якого з'явилася чудова можливість виграти свій 18-й титул на турнірах «Великого шолому».

З оптимізмом дивиться в перспективу й американка Серена Уїльямс — аби за кількістю одиночних «шлемів» зрівнятися з легендарною Штеффі Граф, їй не вис-

Схоже, прима вітчизняного тенісу Еліна Світоліна всіма думками вже — на Олімпіаді.
Фото sapronov-tennis.org

тачає одного тріумфу. Якщо Чорну перлину не підведуть нерви, повторення рекорду (а це 22 перемоги) може статися вже в Уїмблдоні.

А от розраховувати на якийсь сюрприз від українських тенісистів уже не доводиться. Єдиною, хто з наших повпредів іще намагається боротися в передмісті Лондона, — Еліна Світоліна. Утім парні змагання, де вона виступає з японкою Місаки Дої,

— не її профіль. Вочевидь усі її думки про майбутню Олімпіаду — інакше важко пояснити поразку в другому колі 96-й ракетці планети Ярославі Шведовій з Казахстану — 2:6, 6:3, 4:6.

Так само не зумів подолати другий раунд і ветеран українського тенісу Сергій Стаховський, програвши в напруженій боротьбі хорвату Маріну Чиличу (9-й сіяний) — 2:6, 7:6, 4:6, 4:6. ■

■ ХРОНІКА

Бокс

Як повідомив менеджер українського боксера Володимира Кличка Берндт Бенге, повторний бій нашого «супертяжа» проти британця Тайсона Ф'юрі, який було заплановано на 9 липня, відбудеться 29 жовтня в Манчестері. До цього часу володар чемпіонських поясів за версіями WBO та WBA планує залікувати травму голікостопа.

Художня гімнастика

На етапі Кубка світу в Берліні українська грація Ганна Різатдінова двічі піднімалася на вищу сходинку п'єдесталу пошани. Спочатку вихованка школи Дерюгіних здобула «золото» у вправах з обручем, після чого повторила свій успіх, демонструючи програму з булавами.

Плавання

Головна олімпійська надія вітчизняного плавання Андрій Говоров став переможцем відкритого чемпіонату Франції, де майстер спринту виграв заплив на 50 м батерфляем, оновивши при цьому рекорд України.

Визнання

Дворазовий бронзовий призер чемпіонату Європи з фехтування на шпагах Богдан Нікішин визнаний Національним олімпійським комітетом найкращим спортсменом червня. Особистий наставник спортсмена Ольга Маркіна названа найкращим тренером першого літнього місяця. ■

МОДА

Балет «од кутюр»

Карл Лагерфельд одягнув артистів паризького балету

Дана ДОЛИНСЬКА

Один із найвідоміших сучасних кутюр'є, головний дизайнер і креативний директор фешн-дому Chanel Карл Лагерфельд давно зажив слави ексцентрика у світі моди. Цього разу він замахнувся на класику, одягнувши в пачки «од кутюр» танцюристів постановки «Брамс-Шуберт квартет» у паризькій Опері Бастилії. Це не перший його такий досвід — свого часу модельєр шив костюм «Помираючого лебедя» для лондонського балету, але цього разу проект набагато масштабніший.

Уперше балет «Брамс-Шуберт квартет» було поставлено в середині минулого століття. Нині ж у Франції показують його модернізовану версію, тож і костюми вирішили зробити «модернізованими». Лагерфельд дуже довго вивчав музичну основу балетного перформансу і, зрештою, поєднав дві епохи — класику і арт-нуво. В результаті костюми вийшли графічні й вишукані, в улюбленій кольоровій гамі дизайнера: чорно-білі смугасті корсети балерин і картаті сорочки партнерів. Для постановників балету спів-

праця з Карлом Лагерфельдом — велика честь і додаткова реклама. «Він дуже прискіпливий. Це божевілля. Я мушу сказати, що працював із багатьма дизайнерами, але він настільки ретельний і настільки серйозний. Здавалося б, кілька простих ідей, але я ніколи не бачив їх утіленими в балетних пачках», — розповідає режисер-постановник Бенжамін Мільп'є.

До речі, головний дизайнер дому Chanel не лише одягнув близько ста танцівників, а й попрацював над декораціями — збудував на сцені Опері Бастилії величезний, майже казковий замок. Що ж, для справжнього дизайнера оформлення подіуму не менш важливе, ніж самі моделі. ■

Карл Лагерфельд.

Дана ДОЛИНСЬКА

Справжні почуття — ті, які пройшли перевірку сімейним життям і головним його жахом — побутом. Тож двоє англійських пенсіонерів, щоб полегшити життя своїм коханим і ще раз довести силу своїх почуттів, сконструювали машину для приготування сніданків. Ця диво-техніка сама варить яйця у різний спосіб, смажить тости, заварює чай або каву і навіть подає свіжу ранкову газету.

Автори винаходу — колиш-

ОВВА!

І кава в ліжку

Двоє англійців створили апарат, який сам готує сніданок

ний пілот Пітер Браун і його друг, ювелір Мервін Наггет. Чоловіки сконструювали машину з непотребу, який познаходили в гаражі. Виглядає агрегат доволі ку-

медно (наприклад, частиною конструкції стало плюшове курча), однак механізм його досить складний: машина має вісім мікропроцесорів, які контролю-

ють роботу тринадцяти маленьких двигунів.

Самі винахідники зізнаються, що не прагнули здійснити науково-технічну революцію, а лише хотіли повеселити друзин. «Цей дурнуватий, але милий пристрій демонструє нашу любов і турботу», — говорить Пітер Браун. Утім, якщо й інші жінки захочуть отримати такий подарунок, скажімо, на день народження, це може стати непоганим бізнесом. Тож сивочолим ейнштейнам варто поспішити запатентувати свій винахід, поки це не зробив хтось завзятіший. ■

ПОГОДА

6 липня за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, короткочасний дощ, місцями гроза. Вітер південно-західний, 5-10 м/с. Температура вночі +13...+15; удень +23...+25.

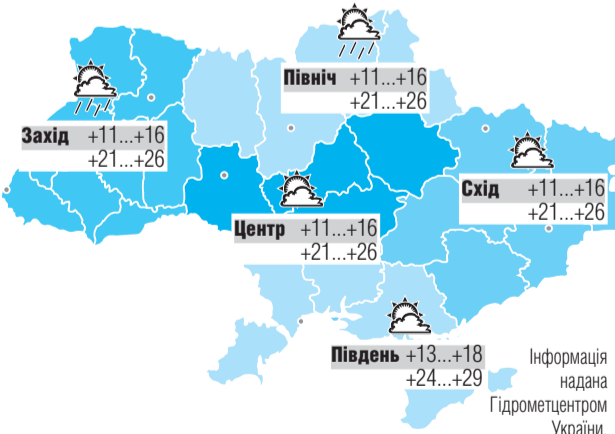
Миргород: без опадів. Уночі +13...+15; удень +23...+25.

Вінниця: без опадів. Уночі +13...+15; удень +25...+27.

Одеса: без опадів. Уночі +17...+19; удень +27...+29.

Курорти Карпат: мінлива хмарність, короткочасний дощ. **Трускавець:** +13...+15; удень +23...+25. **Моршин:** уночі +13...+15; удень +22...+24.

4 липня температура води в **Чорному та Азовському** становила 24-27 градусів, у **Дніпрі** біля Києва — 24.

Передплатні індекси: 60970, 1555

Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50

Телефон для довідок: т./ф.: (044) 454-84-92

Рекламне бюро: т./ф.: (044) 454-88-86, reklama@umoloda.kiev.ua

Відділ реалізації: т./ф.: (044) 454-84-41, sale@umoloda.kiev.ua

Коректорська група: (044) 454-87-53

«УМ» в інтернеті: <http://www.umoloda.kiev.ua>

Відділи:

новин — 454-85-76, novyny@umoloda.kiev.ua;

права — leonov@umoloda.kiev.ua, 454-88-36;

міжнародної політики — svit@umoloda.kiev.ua, 454-88-25;

економіки — eko1@umoloda.kiev.ua, 454-86-39;

медицини — novyny4@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;

культури — culture@umoloda.kiev.ua, 454-87-96;

соціальних проблем — socium@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;

спорту — sport@umoloda.kiev.ua, 454-87-93

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець — ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію: КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.

Рукописи не рецензуються і не повертаються

Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Комерційні публікації виходять під рубриками: «Український виробник», «Позиція», «Банківська справа», «Фінансова експертиза», «Здоровенькі були!», «Це — працює!», «Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми», «Проекти», «Альма-матер», «Наша марка», «Продукт», «Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шана».

Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах:

«Преса України» — у Києві

Зам. 3009083 «Видавничий дім

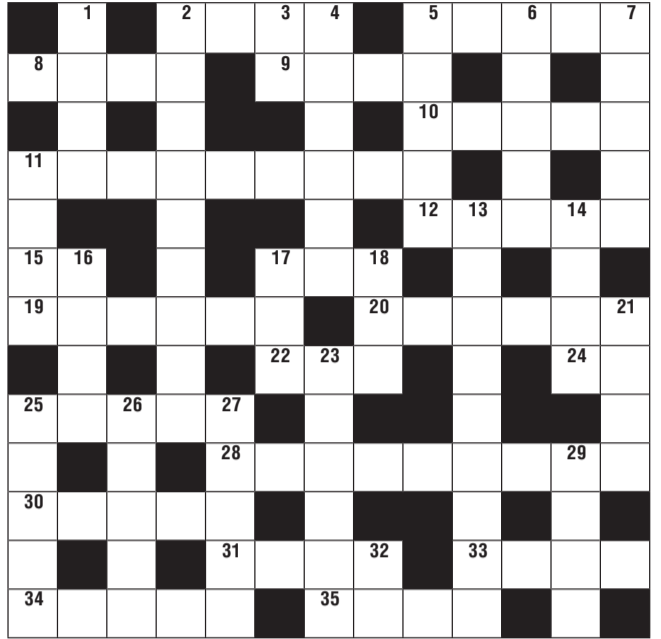
«Високий Замок» — у Львові

Зам. блок № 535

Верстка та виготовлення фотоформ — комп'ютерний центр редакції «УМ», тел.: 454-87-71

Газета виходить у вівторок, середу, четвер, п'ятницю — суботу (спільний номер)

Тираж 86734

КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №78

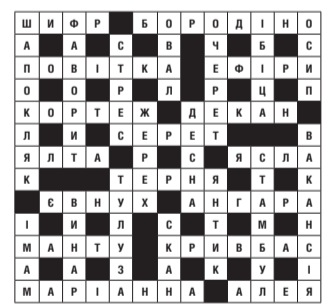
По горизонталі:

2. Знак зодіаку. 5. Ім'я героя історичної повісті Івана Франка. 8. Категорична заборона. 9. Політична партія, створена Юрієм Дерев'янком після Майдану. 10. Тварина, яку будять у березні, щоб передбачити, якою буде весна. 11. Протока, яка з'єднує Середземне море й Атлантичний океан. 12. Легендарний британський король, який започаткував традицію круглих столів. 15. Набудова або частина верхньої палуби на кормі судна. 17. Броньована військова машина. 19. «Одна ... за вікном, одна родина за столом, одна стежина, щоб додому йшла сама» (Пісня). 20. Прикраса. 22. «Співробітник» інквізиції. 24. Ім'я акторки, яка зіграла головну роль у музичній комедії Леоніда Квініхідзе «Небесні ластівки». 25. Солодка густа рідина, яка лишається після переробки цукрового буряка на цукор. 28. Глава християнської церкви у Вірменії. 30. Величезний малюнок на стіні подарунок, скажімо, на день народження, це може стати непоганим бізнесом. Тож сивочолим ейнштейнам варто поспішити запатентувати свій винахід, поки це не зробив хтось завзятіший. ■

По вертикалі:

1. Іспанський художник, знаменитий своїми вусами та парадоксальними картинами. 2. Райцентр на Рівненщині, один із центрів «бурштинової лихоманки». 3.

Кросворд №76 від 30 червня

ПРИКОЛИ

Жінки, щоб не наступати на одні й ті самі граблі, пронумеруйте їх!

- ***
- Мамочко, можна мені купатися в морі?
- Ніі, дивись, які хвилі!
- Але тато ж купатися!
- Йому можна — він застрахований.
- ***
- Бабусю, заведи собі акаунт

на «Фейсбуці», щоб спілкуватися з друзями.

— Мені 87 років. Щоб спілкуватися з друзями, мені потрібен не «Фейсбук», а дошка для спиритичних сеансів!

- ***
- Захворів мільйонер. Родичі зібрались біля ліжка хворого: — Скажіть, лікарю, надія є? — Жодної! У нього звичайна застуда.